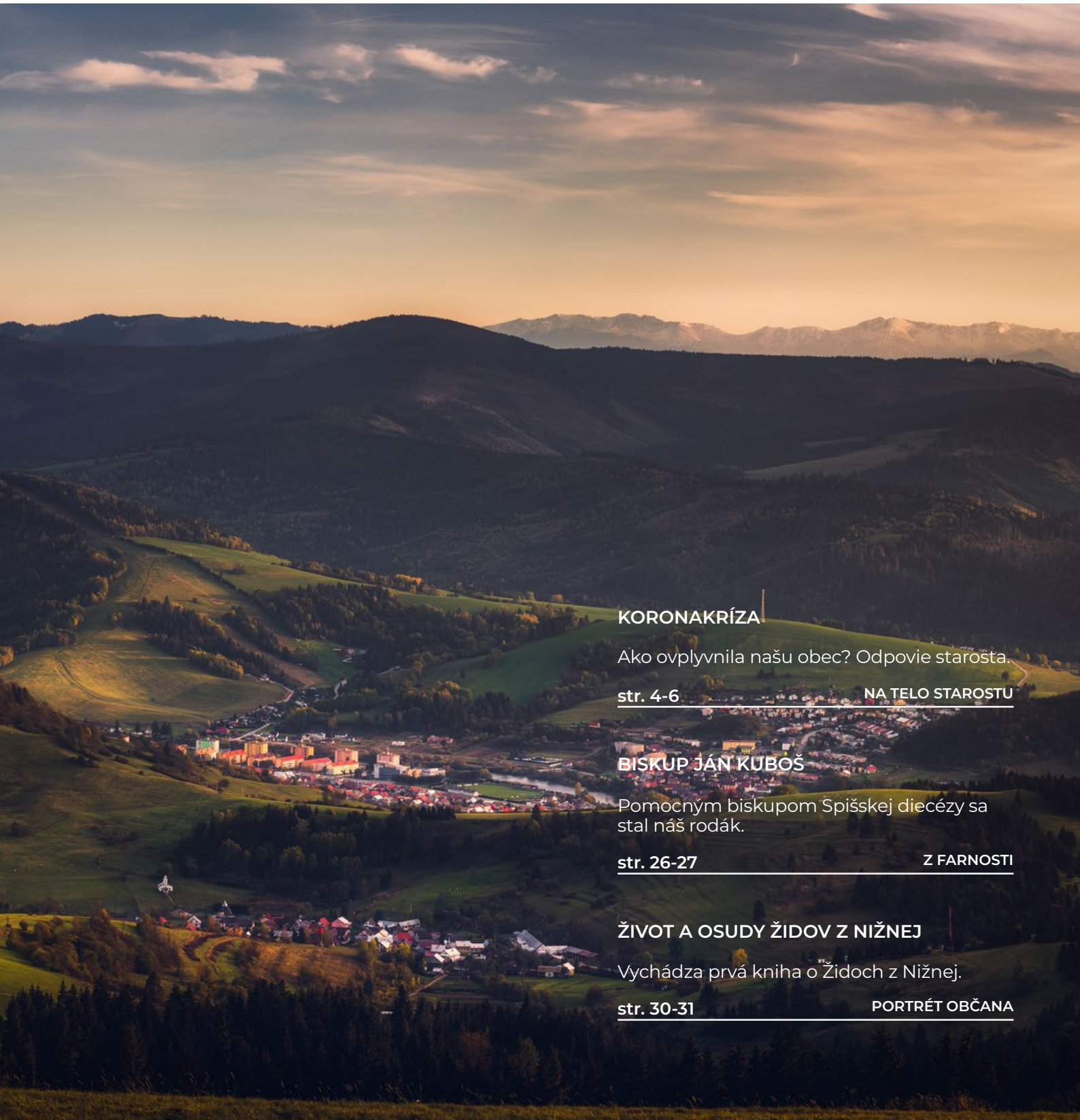
Nižnianske ozveny

Občasník občanov Nižnej a Zemianskej Dediny

ročník XXXVIII / číslo 2 www.nizna.sk február - október 2020

KORONAKRÍZA

Ako ovplyvnila našu obec? Odpovie starosta.

str. 4-6 NA TELO STAROSTU

BISKUP JÁN KUBOŠ

Pomocným biskupom Spišskej diecézy sa stal náš rodák.

str. 26-27 Z FARNOSTI

ŽIVOT A OSUDY ŽIDOV Z NIŽNEJ

Vychádza prvá kniha o Židoch z Nižnej.

str. 30-31 PORTRÉT OBČANA

Fotografiami do minulosti...

Tentokrát vyberáme pár záberov z minulosti, ktoré zachytávajú život v Nižnej.

Ako plynie čas. Rozostavaný Dom smútku v 80. rokoch a záber zo súčasnosti.

Štúrova ulica.

Nižnianska muzika.

Miništranti v roku 1985.

Máte aj Vy zaujímavé staré fotky našej obce? Budeme radi, ak sa o ne s nami podelíte.

foto archív: Miloš Žák, Milan Žák

Nižnianske ozveny
Občasník občanov Nižnej
a Zemianskej Dediny

Náklad
1 400 ks

Vydáva Obecný úrad Nižná
Nová doba 506, 02743 Nižná
IČO: 00314684

ISSN 1339-2166
EV 3250/09
Poradové číslo 2/2020
Dátum vydania: 24. november 2020

Kontakt
sefredaktor@nizna.sk

Šéfredaktor
Mgr. Monika Slobodová -mos-

Redakčná rada -rr-
Mgr.art. Eva R. Jandurová -ejr-
Mgr. Miroslava Spišiaková -mš-
Terézia Drozdová -ter-

Prispievatelia
Andrej Brčák -ab-
Agáta Líčková -al-
Mgr. Barbora Lofajová Danielová -bld-
Ivan Opát -io-
Mgr. Juraj Bača -jub-
Mgr. Marek Reguly -mr-
Mgr. Margita Kuchčáková -mkch-
Mária Sirotová -mas-
Miloš Žák -mž-
Monika Huráková -mh-
PhDr. Miloš Kázik -mkz-
PaedDr. Stanislava Opátová -sto-
Ing. Tomáš Ferenčík -tf-
Mgr. Zita Bachanová -zib-
Kolektív učiteliek z MŠ -uMŠ-

Zdroj fotografií
Archív NIO
Lukáš Kucej
Dominik Žuffa

Grafická úprava
Be Story - Terézia Drozdová

Tlač
ID Reklama s.r.o., Tvrdošín

Milí čitatelia,

dlho som premýšľala nad vhodným výberom slov a spôsobom akým sa prihovoriť. Hoci sa veľmi snažím nemyslieť a nepísať o korone, nedá sa to. Žijeme ňou už takmer rok. Je často skloňovaná médiami, počuť o nej v obchodoch, v rádiách...všade. Pre niekoho zveličovaná téma, pre iného podceňovaná, no aj tí najväčší optimisti z nás už isto zakúsili omrvinku strachu o zdravie svojich blízkych. Internetom sa šíria rôzne argumenty aj zavádzajúce správy, ktoré pôsobia vierohodne, preto je ťažké si z nich vybrať. Často sú príčinou zúfalstva, frustrácie, hnevu, no je veľmi dôležité zachovať si aspoň kúsok optimizmu vo svojich mysliach. Naša psychická pohoda sa veľmi odráža aj na našom zdraví. A to je to, o čo by sme sa mali snažiť najviac. Zdravie máme len jedno. Recept na psychickú pohodu si môžeme vyskladať na mieru sami pre seba kedykoľvek a kdekoľvek. Nehovorím, že to čo funguje u mňa bude aj u vás, no podelím sa s vami o svoj wellness pre dušu. Som „Vianocofil" a doma si robím svoje malé predčasné Vianoce. Púšťam si tie dokonalé melódie, modlím sa pri nich, snívam o čarovnej výzdobe, premýšľam nad listom Ježiškovi a želám si v ňom za sud zdravia pre svojich milovaných. Popri tom spomínam na to najúžasnejšie leto s krstniatkami a so synovcom, keď mali ústa celé červené od malín, kývali sme vláčiku, obdivovali traktor, hladkali mačiatko, čľapkali sa v bazéne a boli len tak – spolu. Z okna sledujem úžasné farby jesene a túžim sa obhadzovať žltým lístím. A to všetko počas toho, ako mi hrá Tichá Noc. Je to moja forma antidepresív. Verím, že určite nie som jediná, čo sa tak veľmi teší na Vianoce. Zdá sa, že to po rokoch budú sviatky o najúprimnejšej radosti zo vzájomnej blízkosti, nie o daroch. Tak ako kedysi, budeme spolu. Len, prosím, pozor na novoročné želania! Vlani som si priala byť viac doma, ale takto som si to veru nepredstavovala. Ako sa hovorí, mala som radšej 5000-ku spomenúť. :)

Držte sa v zdraví.

-mš-

Milí spoluobčania!

V snahe zlepšiť naše spoločné obecné noviny vás vyzývame, aby ste sa zapájali do ich tvorby. Nižnianske ozveny sú hlavne o nás a pre nás, preto radi uverejníme vaše podnety, postrehy, články či inú tvorbu. Príspevky zasielajte na **sefredaktor@nizna.sk.**

Podmienky uverejnenia príspevkov:
text s nadpisom a menom autora textu (v prípade titulu uveďte aj ten) v dokumente word. Obrázky, prosím, posielajte v originálnej kvalite, minimálne 1MG (formát jpg) z fotoaparátu, prípadne mobilného zariadenia a to v prílohe e-mailu. Fotky nijak neupravujte. Kto by mal zároveň chuť prispievať pravidelne do novín a chcel by sa zúčastňovať na ich celkovej tvorbe, nech nás kontaktuje.

Uzávierka príspevkov do najbližšieho čísla je **28. 2. 2021**, po tomto termíne nebude možné prijať vaše príspevky.

Ďakujeme a tešíme sa na spoluprácu.

Upozornenie!
Redakcia si vyhradzuje právo na úpravy príspevkov, najmä textov, v ktorých sa vyskytujú vulgárne slová, osočujúce údaje, gramatické chyby. Redakcia tiež nezaručuje uverejnenie neaktuálnych článkov, informácií a nekvalitných fotografií.

-rr-

Na rovinu so starostom

... odpovede starostu obce na otázky občanov. Reakcie a názory k dôležitým udalostiam posledného obdobia. V tomto čísle o koronakríze, výstavbe garáží a nových názvoch ulíc.

Máte aj vy otázky na vedenie obce? Postrehli ste niečo v okolí, na čo hľadáte odpoveď u starostu?

Pokojne napíšte na **sefredaktor@nizna.sk** a my ich predložíme za vás.

-rr-

Prežívame druhú vlnu pandémie koronavírusu. Akých oblastí a ako sa táto epidémia dotkla našej samosprávy, vrátane prvej vlny? Ako túto situáciu hodnotíte?

Prvá vlna spôsobila to, že sme mali ohlásený podstatne znížený hlavný príjem samosprávy a to podielové dane. Vtedy sme prijali opatrenia na zníženie výdavkov a po dohode so zamestnancami sme znížili počet zamestnancov aj na obecnom úrade aj v Technických službách. Ekonomické opatrenia boli prijaté aj v základnej škole. Tieto opatrenia sa s odstupom času javia ako veľmi účinné. Zároveň prichádza pomoc aj od štátu. Takže predpokladáme, že ku koncu roka nebudeme rátať straty, ale to tesne uhráme s vyrovnaným rozpočtom.

Čo sa týka hodnotenia celej situácie okolo koronavírusu, osobne mám zmiešané pocity. Za Nižnú sme v prvej vlne prijali opatrenia ešte v predstihu ako to nariadil štát. Boli sme vzorní vo všetkých požiadavkách. Za čo patrí vďaka všetkým občanom Nižnej. Šili sa rúška, dodržiavali sme nariadenia. Jednoducho sa objavila nová vec, vláda a médiá nás dôkladne vystrašili, tak sme boli primerane tomu aj poslušní a opatrní. Potom prišlo uvoľnenie opatrení. A nastalo to, čo sme už tak veľmi nečakali. Podľa odporúčaní našich predstaviteľov známych z médií sme začali dovolenkovať najmä doma na Slovensku. Prišli k nám aj Poliaci aj bratia z Česka. Všetko sa nahrnulo na hory a jazerá na sever Slovenska. Nie zanedbateľná časť dovolenkovala v Chorvátsku a potom sa vrátila domov. Toto všetko spôsobilo to, že nám na Oravu priniesli nielen peniažky, ale asi aj nejaký vírus. Zároveň sa povolili spoločenské akcie a medzi nimi aj svadby. Začalo sa vehementne testovať a narastali čísla nakazených. Podľa vy-

jadrenia politikov a médií práve svadby boli dôvod na to, že sme na Orave svojím nezodpovedným prístupom nevídaným spôsobom rozšírili koronavírus. Podľa mňa je to minimálne polopravda, ak nie klamstvo, aby sa zakryla nečinnosť tých, ktorí majú pracovať na tom, aby nás chránili. Našli si obetného baránka - nezodpovedných Oravcov a pokoj svätý.

V tejto chvíli, keď píšem túto odpoveď máme za sebou už prvé plošné testovanie Oravy. Tí „nezodpovední“ a zároveň donútení Oravci mali údajne 90% účasť. Teda stále dokazujeme, že nie sme takí, ako o nás hovorili a písali. Počkáme, aké čísla bude mať zbytok Slovenska. Osobne ľudí vyzývam, aby sa podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia zúčastnili plošného testovania, aj keď mám veľké pochybnosti o jeho výsledkoch a hlavne účinnosti v boji proti tomuto ochoreniu. Na záver chcem laicky povedať, že koronavírus tu určite je, možno už v minulosti bol a aj v budúcnosti bude. Je nebezpečný tak isto ako všetky nebezpečné vírusy a vôbec choroby. Má veľkú popularitu, ktorá zakrýva aj ostatné možno ešte nebezpečnejšie choroby. Opatrenia, ktoré sa prijímajú sú často prijímané politicky a chýba verejná diskusia s odborníkmi. Teda s lekármi. Koronavírus určite zabíja nielen ľudí, ale aj pravdu. Preto prajem Vám, milí Nižňanci, nepodľahnite panike, správajte sa zodpovedne ako pri prvej vlne. Prijmite opatrenia v životospráve, čo najviac využívajte prechádzky do prírody, aby ste boli čo najlepšie pripravení na prípadný útok koronavírusu.

Prajem Vám veľa zdravia a pokoj.

Ministerstvo financií na Facebooku zverejnilo, o koľko peňazí prišli jednotlivé mestá a obce v súvislosti s koronakrízou, presnejšie, aký majú výpadok dane z príjmov fyzických osôb za rok 2020. Spolu ide o 121 527 000 eur, ktoré budú v ich rozpočtoch chýbať. Pre Nižnú to činí výpadok 101 033 €. Je to tak? Je to pre nás veľký výpadok?

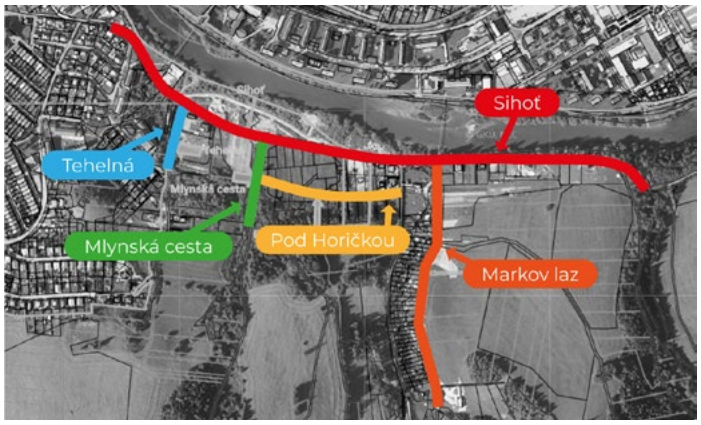
Áno je to približne tak. Po zabezpečení základných úloh samosprávy to sú tie fixné náklady nám ostáva okolo 200.000 eur na rozvoj obce. A z toho nepríde polovica. Ale aj tak sa niečo robí a základné funkcie fungujú.

Ako je to s výstavbou nových garáží a parkovísk v okolí štadióna a hotela Arman?

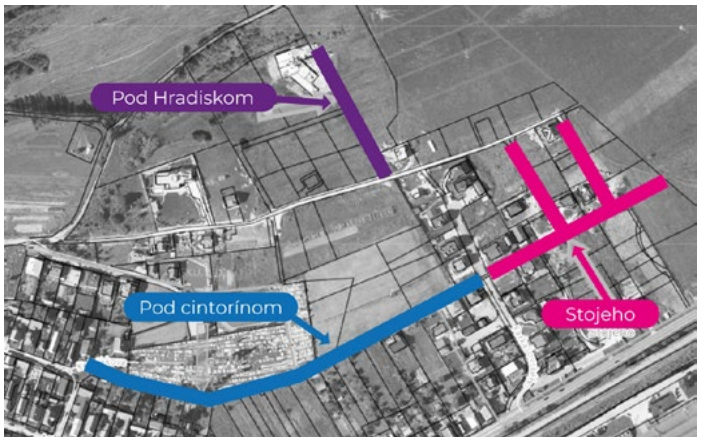
Zámer schválilo obecné zastupiteľstvo 8. 9. 2020. Som veľmi rád, že sa Nižná týmto spôsobom odbrzdila. Pracujeme na dokončení stavebného povolenia, lebo vyjadrovačky jednotlivých inštitúcií už nie sú platné. Dokončíme stavebné povolenie a budujeme. Ja si želám, aby uvedenú stavbu realizoval už novovznikajúci Obecný sociálny podnik Nižná. Jeho vznik očakávame na jar roku 2021.

Priblížte zámer výstavby polyfunkčného objektu na autobusovom nástupišti.

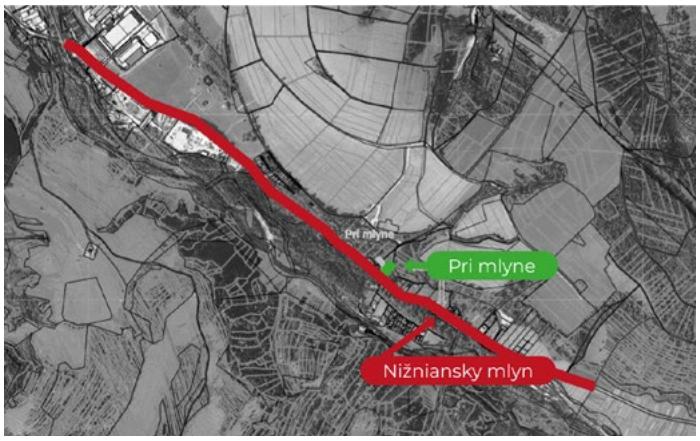
O tomto objekte už bolo v minulosti popísané strašne veľa. Dokonca tam vznikli aj petície a aj súdny spor. Všetko dohromady spôsobilo to, že zámer vybudovania akéhosi polyfunkčného domu sa zmaril. Teraz sa opäť vynorila možnosť tento zámer realizovať. Aj obec je už skúsenejšia a pristúpi k realizovaniu tohto zámeru podstatne opatrnejšie. Máme zámer vypísať verejnú súťaž na výstavbu tohto objektu v zmysle štúdie celého priestoru bývalého autobusového nástupišťa, ktorého základné parametre určíme my.

Nové ulice - Sihoť

Nové ulice - Krivé hony

Nové ulice - Mlyn

Ako sa volajú nové názvy ulíc v Nižnej, a kde sa nachádzajú?

Nové názvy ulíc schválené OcZ v Nižnej dňa 9. 6. 2020:

- **a)** ulica na pozemkoch reg.CKN parcela č.2831/7, parcela č.2898/5, parcela č.2831/43, parcela č.2831/44, parcela č.2831/47, parcela č.2831/48, parcela č.2831/51, p.č.3783/8, par-

(pokračovanie na str. 6)

cela č.2831/52, p.č.3783/8 a parcela č.3783/5 názvom: **Sihoť**,

- **b)** ulica na pozemku reg.CKN parcela č.3785, na časti pozemku reg. EKN parcela č.3763/1, na pozemkoch reg.CKN parcela č.3786 a parcela č.3787 názvom: **Markov laz,**
- **c)** ulica na pozemkoch reg.CKN parcela č.3419/2, parcela č.3419/24, parcela č.3419/1, parcela č.3419/23, parcela č.3415/2, parcela č.3415/7, parcela č.3415/17, parcela č.3412/12, parcela č.3412/13, parcela č.3412/26, parcela č.3417/10 a parcela č.3412/36 názvom: **Pod Horičkou,**
- **d)** ulica na pozemku reg. EKN parcela č.3819 názvom: **Mlynská cesta**,
- **e)** ulica na pozemku reg. EKN parcela č.3820 názvom: **Tehelná**,
- **f)** ulica na časti pozemku reg.EKN parcela č.4001/2 od križovatky s ulicou Farkašovského smerom ku pozemku reg.CKN parcela č.4001/1, na pozemku reg.CKN parcela č.4001/1, na pozemku reg.EKN parcela č.4022 a na pozemku reg. CKN parcela č.16/1 názvom: **Pod cintorínom,**
- **g)** ulica na časti pozemku reg.EKN parcela č.4001/2 od križovatky s ulicou Farkašovského smerom ku pozemku reg. CKN parcela č.1164/19, na pozemkoch reg. CKN parcela č.1164/19, parcela č.1164/20, parcela č.1164/27 a parcela č.1164/28 názvom: **Stojeho,**
- **h)** ulica na pozemku reg. EKN parcela č.3998 názvom: **Pod Hradiskom,**
- **i)** ulica na pozemkoch reg.EKN parcela č.3835, parcela č.3834 a parcela č.3833 názvom: **Nižniansky mlyn,**
- **j)** ulica na pozemkoch reg.CKN parcela č.3133/3, na časti pozemku reg. EKN parcela č.4052 a parcela č.3136/8 názvom: **Pri mlyne.**

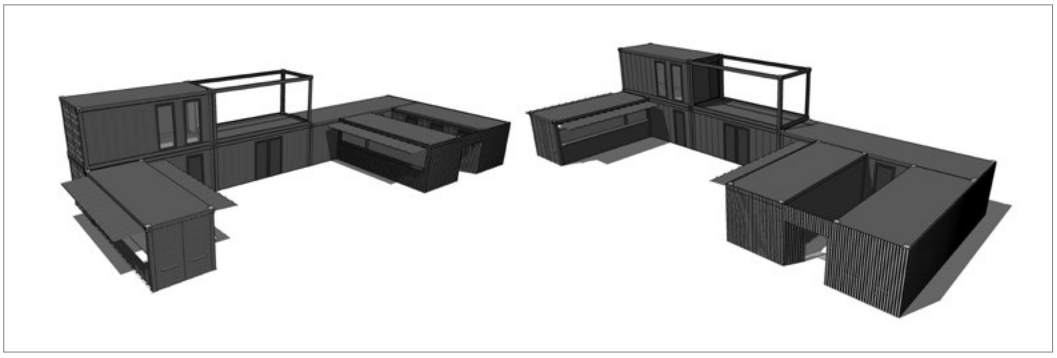
Čo chýba k dobudovaniu miestnej komunikácie oproti ZŠ a MŠ Nižná?

V zmysle územného plánu sa aj táto komunikácia dobuduje. Je tam ale problém so stavbou pod touto budúcou komunikáciou. Verím, že tento problém k spokojnosti všetkých zainteresovaných vyriešime.

Čím sa obec v poslednom období najviac zaoberala?

COVID-19 napadol nielen fungovanie samosprávy a ľudí v nej, ale aj fungovanie ostatných inštitúcií smerom až k vláde. Na jednej strane sme mali podstatne menej práce s organizovaním rôznych kultúrnych, športových a spoločenských podujatí, ale na druhej strane je podstatne obtiažnejšia komunikácia s úradmi. Teraz napríklad finišujeme s kultúrnospoločenským pavilónom na štadióne. Staré garáže vymenia nové kontajnery.

Ing. Jaroslav Rosina

Multifunkčné zázemie pre štadión - architektonická štúdia.
Vypracovali: Ing. Miroslav Rošťák a Ing. Matúš Polák. www.severarchitekti.sk.

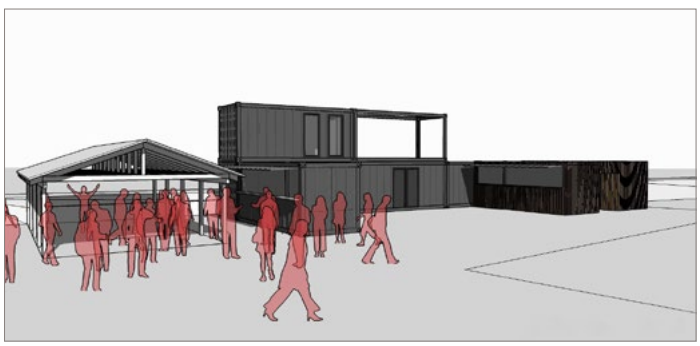
Alternatíva - koncert

Alternatíva - letné kino

Alternatíva - oslava

Alternatíva - futbalový zápas

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Zo zápisnice a uznesení z I. zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Nižnej v roku 2020 konaného dňa 10. marca 2020 v zasadačke OcÚ vyberáme:

K bodu č. 4 – VZN obce Nižná, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Zmien a doplnkov č.1 Územného plánu obce Nižná a ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie č.2/2015 o záväzných častiach Územného plánu obce Nižná

Starosta obce privítal zhotoviteľov Územného plánu obce Nižná Ing. arch. Jána Krasnaya (Stavoprojekt, s.r.o.) a Ing. arch. Evu Zaťkovú, ktorí prítomných informovali o priebehu spracovania navrhnutých zmien zo strany obce a obyvateľov. Podľa stavebného zákona je povinnosť preskúmať projektovú dokumentáciu ÚPN raz za 4 roky. Obec Nižná to uskutočnila a rozhodla sa obstarať zmeny a doplnky ÚPN. Obec mala snahu vyhovieť čo najväčšiemu počtu návrhov zo strany obyvateľov. Obstaranie zmien je pomerne dlhý proces, zahŕňa prerokovanie zaslaných návrhov, vyžiadanie stanovísk dotknutých orgánov ako je Okresný úrad Žilina, odbor výstavby, Žilinský samosprávny kraj. Záväzná časť zmien a doplnkov č. 1 ÚPN je výsledkom prerokovania podaných pripomienok v rámci 30 dňovej lehoty od zverejnenia návrhu na úradnej tabuli obce Nižná a dohody s dotknutými orgánmi. Návrh záväznej časti bol zverejnený v júli 2019. Dnes už nie je priestor na nové návrhy dokumentácie. Podľa metodického usmernenia, VZN môže akceptovať len opravu vecných chýb (predovšetkým gramatických). Do rozpravy sa prihlásili poslanci Ing. Martin Lukaščík, Rastislav Brčák a Jozef Virostko. Poslanec Rastislav Brčák sa informoval na umiestnenie lokalít, o ktorých sa rokovalo a boli následne odprezentované aj pred hosťami na mape cez dataprojektor. Poslanec Jozef Virostko sa informoval na podmienky k vytvoreniu chatovej oblasti. Poslanec Ing. Martin Lukaščík má výhrady pri niektorých častiach projektovej dokumentácie. Svoje pripomienky poslal poslancom OcZ elektronicky. Pani Ing. arch. Zaťková pripomenula, že námietky poslanca mali byť zaslané v prerokovacej 30 dňovej lehote, ale môžu byť zahrnuté do pripomienok č. 2. Starosta obce ukončil rozpravu a poslancom OcZ odporučil prijať predložené VZN.

Obecné zastupiteľstvo v Nižnej zobralo na vedomie Správu o obstarávaní a prerokovaní návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Nižná, Zmeny a doplnky č.1“ a Vyhodnotenie pripomienok k návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Nižná, Zmeny a doplnky č.1“. **Prítomní 11.**

Starosta obce dal hlasovať o schválení Návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Nižná, Zmeny a doplnky č.1“ (autor Stavoprojekt Prešov, 2019):

Hlasovanie: prítomní: 11.
Za 10: J. Bolibruch, R. Brčák, Mgr. R. Kašuba, A. Ličková, J. Mišík, Ing. M. Nákačka, PaedDr. S. Opátová, Mgr. T. Petrovičová, J. Virostko, M. Žuffa.
Proti: 0, zdržal sa: 0, nehlasoval: Ing. M. Lukaščík.

Návrh územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Nižná, Zmeny a doplnky č.1“ bol prijatý.

Starosta obce dal hlasovať o uznesení sa na vydaní a schválení Všeobecne záväzného nariadenia obce Nižná č. 2/2020, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie obce Nižná č.1/2020, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Nižná, Zmeny a doplnky č.1“ a ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie č.2/2015 o záväzných častiach Územného plánu obce Nižná:

Hlasovanie: prítomní: 11.
Za 10: J. Bolibruch, R. Brčák, Mgr. R. Kašuba, A. Ličková, J. Mišík, Ing. M. Nákačka, PaedDr. S. Opátová, Mgr. T. Petrovičová, J. Virostko, M. Žuffa.
Proti: 0, zdržal sa: 0, nehlasoval: Ing. M. Lukaščík.

Všeobecne záväzného nariadenia obce Nižná č. 1/2020, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Nižná, Zmeny a doplnky č.1“ a ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie č.2/2015 o záväzných častiach Územného plánu obce Nižná bolo prijaté.

K bodu č. 5 – VZN obce Nižná, ktorým sa mení VZN č.1/2013 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školských zariadení so sídlom na území obce Nižná

Prednosta OcÚ informoval o zákonnej povinnosti obce prijímať každoročne VZN s týmto zameraním. Starosta obce opustil rokovaciu miestnosť a vedenie zasadnutia OcZ prevzal zástupca starostu obce poslanec Ján Mišík. Nakoľko sa do rozpravy nikto neprihlásil, zástupca starostu obce dal hlasovať o uznesení sa na vydaní a schválení VZN obce Nižná, ktorým sa mení VZN č.1/2013 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školských zariadení so sídlom na území obce Nižná:

Hlasovanie: prítomní: 11.
Za 11: J. Bolibruch, R. Brčák, Mgr. R. Kašuba, A. Ličková, Ing. M. Lukaš-

(pokračovanie na str. 8)

čík, J. Mišík, Ing. M. Nákačka, PaedDr. S. Opátová, Mgr. T. Petrovičová, J. Virostko, M. Žuffa. **Proti: 0, zdržali sa: 0.**

Všeobecne záväzné nariadenie obce Nižná č. 2/2020, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie obce Nižná č.1/2013 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školských zariadení so sídlom na území obce Nižná bolo prijaté.

K bodu č. 8 – Žiadosti občanov a právnických osôb

Poslanec a predseda komisie výstavby, územného plánovania a dopravy Rastislav Brčák uviedol, že komisia na nemohla vyjadriť k žiadostiam občanov a právnických osôb. Z tohto dôvodu nie sú ich stanoviská predložené na zasadnutie OcZ.

Starosta obce dal slovo Ing. Jaroslavovi Špavorovi, ktorý písomne požiadal o odprezentovanie problematiky v bytových domoch. Ing. Jaroslav Špavor uviedol, že spoločnosť Komterm vykonávala rekonštrukciu technologických zariadení, výmenníkové stanice. Spoločnosť Komterm vypracovala kúpne zmluvy medzi ich spoločnosťou a BSS, kde sa podľa Ing. Špavora vyskytol protiprávny krok, a to, že touto zmluvou Komterm prevádza výmenníkové stanice do svojho výlučného vlastníctva. Jedná sa o bytové domy v Nižnej, zatiaľ neboli doručené zmluvy bytovému domu s. č. 504. Ing. J. Špavor predniesol požiadavku, aby zástupcovia obce informovali obyvateľov bytových domov v Nižnej o tejto skutočnosti a zahájila správne konanie s cieľom nepovolenia spoločnosti Komterm prevádzať výmenníkové stanice do ich vlastníctva.

Starosta obce písomne pozval na zasadnutie OcZ zástupcov spoločnosti Komterm. Prednosta OcZ prečítal odpoveď Komterm na pozvanie, kde oznámili svoju neúčasť. Medzi spoločnosťou Komterm a Ing. J. Špavorom prebehla vzájomná komunikácia. Výsledkom bolo podanie trestného oznámenia zo strany Ing. J. Špavora. Starosta uviedol, že sa nebude vyjadrovať ani k jednej strane sporu, po právnej stránke nie je možné správne konanie. Ing. J. Špavor chcel svojim konaním poukázať iným občanom na podľa neho protiprávne konanie spoločnosti Komterm. Ing. J. Špavor verí, že postavenie obce sa zmení, aj jej postoj k problémom občanov. Prítomní sa zhodli, že obecné zastupiteľstvo v Nižnej nemá kompetencie zasiahnuť do uvedeného sporu. Poslanci OcZ vzali na vedomie žiadosť Ing. Jaroslava Špavora s tým, že nie je v kompetencii obce a obecného zastupiteľstva predložené požiadavky riešiť. **Prítomní 11.**

Poslanci OcZ sa zhodli, že všetky ostatné žiadosti budú prerokované na najbližšom zasadnutí OcZ.

K bodu č. 9 – Zriadenie sociálneho podniku

Starosta obce uviedol, že sa uskutočnilo stretnutie poslancov OcZ a zamestnankyne regionálneho centra ohľadom priblíženia cieľa sociálneho podniku. Starosta obce priblížil financovanie, personálne obsadenie, podmienky získania dotácie. Taktiež uviedol druh činností, ktoré sa môže v sociálnom podniku vykonávať. V máji 2020 budú vyhlásené prvé výzvy na čerpanie finančných prostriedkov. K tomu je potrebný súhlas poslancov OcZ so zriadením sociálneho podniku. K vzniku je potrebné pripraviť dokumentáciu, ktorá bude predložená poslancom OcZ na prerokovanie. Momentálne sa jedná len o návrh zriadenia sociálneho podniku. Po diskusii dal starosta obce hlasovať o zámere zriadiť sociálny podnik a o vypracovaní projektu činnosti (podnikateľského zámeru) sociálneho podniku vrátane kalkulácie predpokladaných príjmov a výdavkov. Poslanec Rastislav Brčák sa opýtal, či je to eurofondový projekt.

Hlasovanie: prítomní: 11.
Za 11: J. Bolibruch, R. Brčák, Mgr. R. Kašuba, A. Ličková, Ing. M. Lukaščík, J. Mišík, Ing. M. Nákačka, PaedDr. S. Opátová, Mgr. T. Petrovičová, J. Virostko, M. Žuffa.
Proti: 0, zdržal sa: 0.

Uznesenie č.16/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

- **A)** Zámer zriadiť sociálny podnik,
- **B)** Vypracovanie projektu činnosti (podnikateľského zámeru) sociálneho podniku vrátane kalkulácie predpokladaných príjmov a výdavkov

K bodu č. 10 – Správa o činnosti obce za rok 2019

Správa o činnosti obce za rok 2019 bola vypracovaná v súčinnosti starostu obce, riaditeľa technických služieb a zamestnancov. Poslanec Jozef Virostko uviedol, že správa je vypracovaná všeobecne o chode obce. Nie sú uvedené hlavné kroky z programu starostu. Poslanec Ing. Martin Lukaščík vytkol uvádzanie „inžinierskej činnosti“. Obecné zastupi-

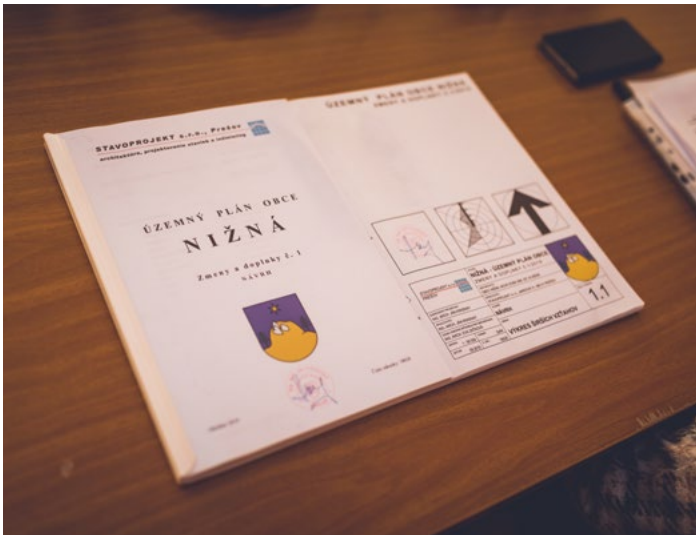
teľstvo vzalo na vedomie Správu o činnosti obce za rok 2019. **Prítomní 11.**

K bodu č. 11 - Stav majetkoprávneho vysporiadania pod existujúcimi miestnymi komunikáciami v obci Nižná

Prednosta OcÚ JUDr. Jozef Šveda vypracoval kompletný elaborát o vysporiadaných pozemkoch a prehľad nevysporiadaných pozemkov pod existujúcimi miestnymi komunikáciami. Podľa § 24e zákona č.135/1961 Zb. zákona o pozemných komunikáciách (cestný zákon) pozemky, ktoré nie sú vo vlastníctve štátu a v správe Slovenskej správy ciest alebo ministerstva, vo vlastníctve Národnej diaľničnej spoločnosti, samosprávneho kraja alebo obce z dôvodu, že dosiaľ nedošlo k ich majetkovoprávnemu vysporiadaniu a nachádzajú sa pod diaľnicami, cestami alebo miestnymi komunikáciami v užívaní, možno vo verejnom záujme vyvlastniť. Vyvlastňovacie konanie sa začína na návrh príslušného vlastníka diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie podľa § 3d, pričom návrh na vyvlastnenie práv k takýmto pozemkom môže podať najneskôr 31. decembra 2020. Z tohto dôvodu prednosta OcÚ JUDr. Jozef Šveda vypracoval odpočet tých komunikácií, ktoré v zmysle uvedeného zákona musí vysporiadať a to na základe znaleckého posudku a geometrického plánu. V prípade, že obec nepodá návrh na vyvlastnenie do 31.12. 2020, budú oprávnené nároky vlastníkov nehnuteľnosti voči obci (nájom pozemku, príp. súdne konanie). Pod existujúcou komunikáciou je možné vyvlastnenie. Momentálne prebiehajú konania o vysporiadaní konkrétnych komunikácií, bližšie informácie boli poslancov OcZ zaslané v komentári. Poslanci OcZ sa v rozprave informovali o vysporiadaní ulice Lesná, Mila Urbana a Kukučínova. Poslanec Jozef Virostko navrhuje schváliť návrh uznesenia k tomuto bodu, aby sa jednania urýchlili a taktiež navrhuje doplniť do uznesenia konkrétny dátum vypracovania správy.

Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie stav majetkoprávneho vysporiadania pod existujúcimi miestnymi komunikáciami v obci Nižná. **Prítomní 11.**

Starosta obce dal hlasovať o súhlase s vyhotovením geometrických plánov a znaleckých posudkov na náklady obce na základe správy vypracovanej JUDr. Jozefom Švedom zo dňa 25.2.2020 v súvislosti s majetkoprávnym vysporiadaním pozemkov pod existujúcimi miestnymi komunikáciami v obci Nižná, tam kde to bude potrebné.

Hlasovanie: prítomní 11.
Za 11: J. Bolibruch, R. Brčák, Mgr. R. Kašuba, A. Ličková, Ing. M. Lukaščík, J. Mišík, Ing. M. Nákačka, PaedDr. S. Opátová, Mgr. T. Petrovičová, J. Virostko, M. Žuffa.
Proti: 0, zdržal sa: 0.

Uznesenie č.18/2020 Obecné zastupiteľstvo v Nižnej

- **A)** Berie na vedomie Stav majetkoprávneho vysporiadania pod existujúcimi miestnymi komunikáciami v obci Nižná,
- **B)** Súhlasí

Na základe správy vypracovanej JUDr. Jozefom Švedom zo dňa 25.2.2020 v súvislosti s majetkoprávnym vysporiadaním pozemkov pod existujúcimi miestnymi komunikáciami v obci Nižná tam kde to bude potrebné s vyhotovením geometrických plánov a znaleckých posudkov na náklady obce

K bodu č. 12 – Plán zasadnutí obecného zastupiteľstva na rok 2020

Poslancom OcZ bol zaslaný plán zasadnutí OcZ na rok 2020. Ak to bude potrebné, do plánu sa doplní ďalší termín, príp. bude presunutý na iný dátum. Prednosta OcÚ JUDr. Jozef Šveda uviedol, že je potrebné prijať VZN o označovaní ulíc a ich verejných priestranstiev obce, VZN o organizácii referenda, VZN o čistote. Poslanec Jozef Virostko navrhuje nerokovať na prelome augusta, kedy sú štátne sviatky a predĺžené víkendy. Poslanci OcZ vzali na vedomie Plán zasadnutí obecného zastupiteľstva na rok 2020. **Prítomní 11.**

K bodu č. 13 – Plány práce komisií a Občianskeho výboru Zemianska Dedina na rok 2020

Plán práce Občianskeho výboru Zemianska Dedina na rok 2020 bude predložený na nasledujúce zasadnutie OcZ. Poslanci OcZ vzali na vedomie plán práce na rok 2020: komisie sociálnej, zdravotnej a dôchodcov pri OcZ, komisie športu pri OcZ v Nižnej, komisie kultúry pri OcZ v Nižnej, komisie výstavby, územného plánovania a dopravy pri OcZ, komisie na ochranu verejného poriadku pri OcZ. **Prítomní 11.**

K bodu č. 14 – Kontrola uznesení

Na predošlom zasadnutí OcZ bola schválená úlohu pre pani hlavnú kontrolórku. V deň zasadnutia OcZ pani hlavná kontrolórka zaslala Správu z kontrolnej činnosti - kontrola právoplatnosti uznesenia č. 125/2019, kde uviedla: Podľa môjho názoru, pán starosta postupoval v rámci zákona, nie je povinný odôvodňovať nepodpísanie schváleného uznesenia, ale mohol podrobnejšie informovať obecné zastupiteľstvo, prečo uznesenie nepodpísal. Doporučila by som, aby uvedené uznesenie mohlo byť zrušené a zároveň by sa schválilo, v zmysle §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Z. z. v znení neskorších predpisov, nové dispozičné oprávnenie pre starostu obce, kde by bola stanovená výška o akú môže starosta zmeniť rozpočet „Rozhodnutím starostu“. Poslanci OcZ vzali na vedomie kontrolu uznesení zasadnutia OcZ z 17. 12. 2019. **Prítomní 11.**

Uznesenie č.25/2020 Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Mesačný plat starostu obce Ing. Jaroslava Rosinu vo výške 3159,-EUR t.j.

(pokračovanie na str. 10)

súčin priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve za predchádzajúci kalendárny rok a 2,41násobku + zvýšenie základného platu starostu obce o 20%.

Hlasovanie: prítomní: 11. Za: 8, proti: 2, zdržali sa: 0, nehlasoval: 1.

Uznesenie č.26/2020 Obecné zastupiteľstvo v Nižnej

- **A)** Berie na vedomie Vzdanie sa členstva Mareka Regulyho v Rade školy pri ZUŠ Vendelína Habovštiaka Nižná
- **B)** Deleguje Za člena Rady školy pri ZUŠ Vendelína Habovštiaka Nižná poslanca Jána Mišíka

Hlasovanie: prítomní: 11. Za: 8, proti: 0, zdržali sa: 3.

Uznesenie č.27/2020 Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Vyradenie majetku obce podľa priloženej prílohy č.1 v celkovej sume vyradeného majetku vo výške 1434,56EUR.

Hlasovanie: prítomní: 11. Za: 11 proti: 0 zdržali sa: 0.

Uznesenie č.28/2020 Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Na základe poslaneckého návrhu Mgr. Tatiany Petrovičovej presun finančných prostriedkov vo výške 2000,-EUR na činnosť tanečnej skupiny HARLEKÝN z rezervy 633 kapitola 08.10 – Športové služby.

Hlasovanie: prítomní: 11 Za: 10, proti: 0, zdržali sa: 0, nehlasoval: 1.

Uznesenie č.29/2020 Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Zriaďuje

Komisiu pre mládež pri Obecnom zastupiteľstve v Nižnej.

Hlasovanie: prítomní: 11. Za: 10, proti: 1, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.30/2020 Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Volí

S účinnosťou od 12. 03. 2020 predsedu komisie pre mládež pri Obecnom zastupiteľstve v Nižnej Mgr. Tatianu Petrovičovú.

Hlasovanie: prítomní: 11. Za: 9, proti: 0, zdržali sa: 1, nehlasoval: 1.

Zo zápisnice a uznesení z II. zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Nižnej v roku 2020 konaného dňa 09.júna 2020 v zasadačke OcÚ v Nižnej vyberáme:

Uznesenie č.48/2020 Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Berie na vedomie

Správu o činnosti DHZO Nižná **Prítomní: 11**

Uznesenie č.49/2020 Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Správu o hospodárení ZŠ s MŠ Nižná za rok 2019

Hlasovanie: prítomní: 11. Za: 0, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.50/2020 Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Správu o hospodárení ZUŠ Vendelína Habovštiaka Nižná za rok 2019

Hlasovanie: prítomní: 11. Za: 0, proti: 0, zdržali sa: 0.

K bodu č. 7 – VZN obce Nižná o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev na území obce Nižná

Ohľadne názvu ulíc prebehla diskusia medzi poslancami OcZ a pracovníkmi obecného úradu. VZN musí byť prijaté v zmysle zákona o obecnom zriadení a v prospech rozvoja obce. Pripomienky k návrhu VZN zaslali poslanci OcZ Rastislav Brčák a Ing. Martin Lukaščík. Návrh VZN so zapracovanými pripomienkami bol zverejnený na úradnej tabuli obce aj na webovej stránke obce dňa 18. 5. 2020. Zo strany občanom neboli podané pripomienky.

Do rozpravy sa prihlásili poslanci Ján Mišík a Rastislav Brčák. Poslanec Ján Mišík sa vyjadril, že nazvať uličku pod cintorínom podľa Jána Simonidesa je nedôstojné. Navrhuje, aby ostalo navrhované pomenovanie a to „Pod cintorínom“. Faktická poznámka: poslanec Jozef Virostko sa zhodol s predloženým návrhom. Faktická poznámka: poslanec Ing. Martin Lukaščík uviedol, že poslanci OcZ chcú pomenovať ulicu podľa Jána Simonidesa, nakoľko bol to blízky človek tomu miestu. Nemá námietky voči zmeny pomenovania „Pod cintorínom“.

Poslanec Rastislav Brčák vysvetlil jeho návrh pomenovanie ulice podľa pána Jána Simonidesa. Informoval sa na návrh pomenovania ulice, ktorá nie je vysporiadaná. Prednosta OcÚ JUDr. Jozef Šveda uviedol, že v územnom pláne je označená ulica. Ulica, kde je výstavba, musí byť pomenovaná. Prednosta OcÚ navrhol poslancovi Jánovi Mišíkovi, aby podal pozmeňujúci návrh k názvu ulice. V prípade, ak poslanci schvália jeho návrh, zahrnie sa do predloženého návrhu VZN. Poslanec Ján Mišík podal pozmeňujúci návrh ku návrhu Všeobecne záväzného nariadenia obce Nižná o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev na území obce Nižná – v čl.3 bod 5 písm. f) sa mení ulica s názvom: Jána Simonidesa na názov: Pod cintorínom, o ktorom dal starosta obce hlasovať.

Hlasovanie: prítomní 11. Za 11: J. Bolibruch, R. Brčák, Mgr. R. Kašuba, A. Ličková, Ing. M. Lukaščík, J. Mišík, Ing. M. Nákačka, PaedDr. S. Opátová, Mgr. T. Petrovičová, J. Virostko, M. Žuffa. **Proti: 0, zdržal sa: 0.**

Starosta obce dal hlasovať o vydaní a schválení prijatia návrhu VZN obce Nižná č. 3/2020 o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev obce Nižná s pozmeňujúcim návrhom zástupcu starostu obce Jána Mišíka - v čl.3 bod 5 písm. f) sa mení ulica s názvom: Jána Simonidesa na názov: Pod cintorínom.

Hlasovanie: prítomní 11. Za 11: J. Bolibruch, R. Brčák, Mgr. R. Kašuba, A. Ličková, Ing. M. Lukaščík, J. Mišík, Ing. M. Nákačka, PaedDr. S. Opátová, Mgr. T. Petrovičová, J. Virostko, M. Žuffa. **Proti: 0, zdržal sa: 0.**

Uznesenie č.51/2020 Obecné zastupiteľstvo v Nižnej schvaľuje

pozmeňujúci návrh zástupcu starostu obce Jána Mišíka ku návrhu Všeobecne záväzného nariadenia obce Nižná o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev na území obce Nižná – v čl.3 bod 5 písm. f) sa mení ulica s názvom: Jána Simonidesa na názov: Pod cintorínom

Hlasovanie: prítomní: 11. Za: 11, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.52/2020 Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Uznáša sa

Nižná pri jesennom západe slnka. Foto zdroj: Dominik Žuffa.

na vydaní a schvaľuje

Všeobecne záväzné nariadenie obce Nižná č.3/2020 o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev na území obce Nižná s pozmeňujúcim návrhom zástupcu starostu obce Jána Mišíka - v čl.3 bod 5 písm. f) sa mení ulica s názvom: Jána Simonidesa na názov: Pod cintorínom

Hlasovanie: prítomní: 11.
Za: 11, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.53/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej

- **A)** Berie na vedomie Záznam hlavnej kontrolórky k hospodáreniu obce Nižná k 31. 12. 2019
- **B**) Schvaľuje Plnenie programového rozpočtu obce Nižná k 31. 12. 2019 a Monitorovaciu správu programového rozpočtu obce Nižná za rok 2019

Hlasovanie: prítomní: 11.
Za: 8, proti: 0, zdržali sa: 1, nehlasovali: 2.

Uznesenie č.54/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej

- **A) Berie na vedomie** Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k záverečnému účtu obce Nižná za rok 2019
- **B) Schvaľuje** Záverečný účet obce Nižná za rok 2019 a celoročné hospodárenie bez výhrad
- **C) Schvaľuje** Nepoužité finančné prostriedky z rozpočtového hospodárenia za rok 2019 vo výške 77 059,95 EUR preúčtovať do rezervného fondu.

Hlasovanie: prítomní: 11
Za: 9, proti: 1, zdržali sa: 1.

Uznesenie č.55/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Berie na vedomie

- **A)** Záznamy hlavnej kontrolórky z kontrolnej činnosti(Záznam hlavnej kontrolórky k hospodáreniu obce Nižná k 31.3.2020, Záznamy k prevádzke motorových vozidiel)
- **B)** Správu o kontrolnej činnosti za rok 2019. **Prítomní:11.**

Uznesenie č.56/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na II. polrok 2020 s doplnenou kontrolnou činnosťou – kontrola hospodárenia TS Nižná – následná finančná kontrola finančných operácií za I. polrok 2020.

Hlasovanie: prítomní: 11.
Za: 11, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.57/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Zásady odmeňovania poslancov obecného zastupiteľstva, predsedov a členov komisií - neposlancov pri obecnom zastupiteľstve a zástupcu starostu.

Hlasovanie: prítomní: 11.
Za: 10, proti: 0, zdržali sa: 1.

Uznesenie č.58/2020
Obecné zastupiteľstvo Berie na vedomie

Kontrolu uznesení OcZ.
Prítomní: 11.

Uznesenie č.59/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Berie na vedomie

Odpovede na interpelácie.
Prítomní: 11

Uznesenie č.60/2020
Obecné zastupiteľstvo Ukladá

Rozpracovať interpelácie zo zasadnutia OcZ do úloh. T: do 7 dní od zasadnutia Z: zástupca starostu obce.

Hlasovanie: prítomní: 11.
Za: 11, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.61/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Berie na vedomie

Žiadosti občanov a právnických osôb.
Prítomní: 11.

Uznesenie č.62/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Berie na vedomie

Stanoviská komisie výstavby, územného plánovania a dopravy pri OcZ v Nižnej ku žiadostiam občanov a právnických osôb.
Prítomní: 11.

Uznesenie č.65/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Nesúhlasí

S umiestnením samoobslužného predajného automatu na náplne do kahancov pri vstupe do cintorína spoločnosťou: Terec, s.r.o., so sídlom: Lokca 501, 029 51 Lokca.

Hlasovanie: prítomní: 11.
Za: 8, proti: 0, zdržali sa: 3.

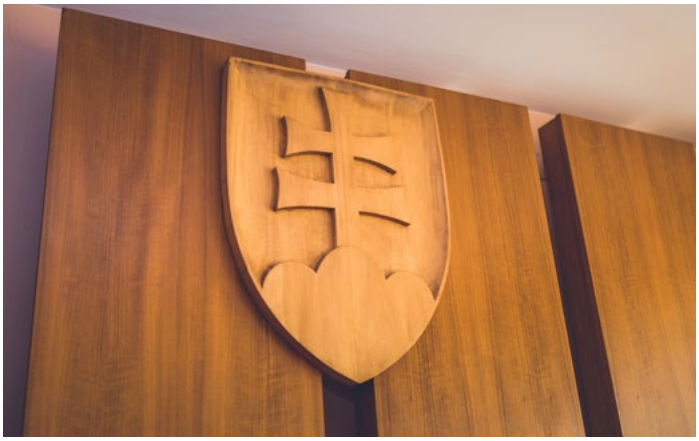
Uznesenie č.74/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Volí

S účinnosťou od 01. 07. 2020 nasledovných členov komisie pre mládež pri Obecnom zastupiteľstve v Nižnej:
a) Ing. Jana Tuhá
b) Martina Petrovičová
c) Simona Kelušiaková
d) Michal Rendek.

Hlasovanie: prítomní: 11.
Za: 11, proti: 0, zdržali sa: 0.

(pokračovanie na str. 12)

Z uznesení z III. zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Nižnej v roku 2020 konaného dňa 08. septembra 2020 v zasadačke OcÚ v Nižnej vyberáme:

Uznesenie č.85/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Pre spoločnosť DSI DATA, s.r.o., Námestovo, IČO: 36399493 uloženie komunikačnej infraštruktúry – optických káblov do zeme vedený v HDP chráničke pretláčaním popod chodník na obecnom pozemku reg. CKN parcela č.861 v k.ú. Nižná od existujúcej optickej spojky na stĺpe verejného osvetlenia oproti bytovke s.č.466 po hranicu pozemku reg. CKN parcela č.861 s tým, že po vykonaní prác dajú na vlastné náklady všetko do pôvodného stavu a uloženie komunikačnej infraštruktúry – optických káblov na obecnej lavičke ponad rieku Orava pri budove ZŠ s MŠ Nižná s tým, že za prípadné poškodenie optických káblov obec nenesie zodpovednosť a to všetko za jednorazovú náhradu vo výške 7EUR za bežný meter uloženia. V prípade opravy lavičky spoločnosť DSI DATA, s.r.o., Námestovo, IČO: 36399493 na vlastné náklady optické káble na čas rekonštrukcie odstráni z lavičky.

Hlasovanie: prítomní: 7.
Za: 7, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.86/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Na základe žiadosti nájomcu PaedDr. Mariána Babinského zápočet nájomného vo výške 1600EUR s nákladmi spojenými s vybudovaním prístrešku na prenajatom pozemku reg. CKN p.č.914/6 s tým, že vybudovaný prístrešok bude zaevidovaný do majetku obce.

Hlasovanie: prítomní: 7.
Za: 7, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.87/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Na základe žiadosti nájomcu Orava tenis academy, s.r.o., zápočet nájomného vo výške 500EUR s nákladmi spojenými s vybudovaním oplotenia zo strany od plavárne s tým, že vybudované oplotenie bude zaevidované do majetku obce.

Hlasovanie: prítomní: 7.
Za: 7, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.88/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Odmeny pre poslancov za I. a II. štvrťrok 2020 za účasť na zasadnutiach obecného zastupiteľstva

Hlasovanie: prítomní: 7.
Za: 7, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.103/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

- **A)** predloženie Žiadosti o nenávratný finančný príspevok za účelom realizácie projektu „Vypracovanie účelového energetického auditu budov vo vlastníctve obce Nižná“ realizovaného v rámci 53. výzvy zameranej Rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni s kódom OPKZP-PO4-SC441-2019-53;
- **B)** zabezpečenie realizácie projektu v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci;
- **C)** zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie tohto projektu vo výške max. 1 818,79 EUR z celkových oprávnených výdavkov projektu max. 36 375,72 EUR v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci;
- **D)** zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu obce.

Hlasovanie: prítomní: 7.
Za: 7, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.105/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Deleguje

Za členov Rady školy ZŠ s MŠ Nižná poslancov Jána Mišíka, Rastislava Brčáka, Agátu Ličkovú a Ing.Martina Nákačku

Hlasovanie: prítomní: 7.
Za: 7, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.107/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Zámer výstavby garáží a parkovísk v okolí štadióna a hotela Arman v zmysle vyhotovenej projektovej dokumentácie a štúdie vypracovanej architektom Ing. arch. Martinom Pavlíkom prostredníctvom Technickým služieb Nižná resp. sociálnym podnikom Nižná

Hlasovanie: prítomní: 7.
Za: 6, proti: 0, zdržali sa: 1.
Uznesenie č.108/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Zámer na zadanie vypracovania štúdie a projektovej dokumentácie na výstavbu športovej haly v zmysle územného plánu obce na parkovisku

Hlasovanie: prítomní: 7.
Za: 7, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.109/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Zámer výstavby polyfunkčného objektu na autobusovom nástupišti na základe verejnej súťaže vrátane vyhotovenia geometrického plánu

Hlasovanie: prítomní: 7.
Za: 6, proti: 0, zdržali sa: 1.

Uznesenie č.110/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje
Zámer odstránenia havarijného stavu strechy na telocvični ZŠ s MŠ Nižná.

Hlasovanie: prítomní: 7.
Za: 7, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.111/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Zámer odstránenia havarijného stavu strechy na Dome služieb

Hlasovanie: prítomní: 7.
Za: 7, proti: 0, zdržali sa: 0.

Uznesenie č.113/2020
Obecné zastupiteľstvo v Nižnej Schvaľuje

Zámer dobudovania miestnej komunikácie oproti ZŠ a MŠ Nižná v zmysle vyhotovenej projektovej dokumentácie a v zmysle územného plánu obce

Hlasovanie: prítomní: 7.
Za: 5, proti: 1, zdržali sa: 1.

Celé znenie zápisníc nájdete na: www.nizna.sk

-rr-

Poslanie našich zdravotníkov vyzdvihol Festival kazuistík

Ľudskosť, pokora, ale i odbornosť a profesionalita sa spájajú s prácou zdravotníkov. Ich poslanie si sprítomnili v rámci Festivalu kazuistík v Nižnej na Orave. Poďakovaním za ich službu bola aj cena s názvom „Ctihodný lekár“ a „Vážená sestra.“

„Ocenenie zdravotníckych pracovníkov má nesmierny význam, ktorý nadobudol celkom iný rozmer práve v období pandémie Covid 19, kedy sa zmenila naša práca, naše nasadenie v ambulanciách v prvom kontakte. Vyžaduje si to najmä prácu s láskou, s nadhľadom, v dobrom pre blížneho. Takže je to aj o tom duchovnom rozmere, posilniť trpiacich, dať im nádej a uľahčiť im život,“ priblížil poslanie festivalu organizátor festivalu Peter Marko. Jedna z ocenených za obetavosť a nasadenie bola zdravotná sestra Eva Medvecká:

„Táto služba si vyžaduje celého človeka. To nie je len zdravotníctvo, teda služba odborná, ale je to služba multidisciplinárna. Je pekná, ale aj náročná. Vnímam ju s vierou a s láskou k Bohu.“

Ocenený lekár Viliam Chromý zmysel svojej práce zhodnotil takto: „Veríme, že vždy ten výsledok bude pozitívny v zmysle uzdravenia, alebo záchrany pacienta. Toto je náš cieľ vždy a práve preto som sa na tú medicínu dal. Vždy tu musíme nechať nejakú stopu, aby sme mali dobrý pocit z plnohodnotného života.“

Za celoživotnú službu poďakovali aj 92-ročnému lekárovi Jozefovi Muthovi. Ten za polstoročie svojej lekárskej praxe vyšetril vyše milión pacientov.

Nižná nad Oravou sa dejiskom celoslovenského spoločného podujatia lekárov, sestier, pôrodných asistentiek a iných zdravotníckych pracovníkov stala už po štvrtýkrát. Súčasťou podujatia boli aj odborné prednášky či diskusné večery.

-mh-

Uvítanie detí do života

Dieťatko sa cez pusinky, dostalo až do perinky krásne oči, krásne vlásky, narodené z veľkej lásky, nech tá láska je vždy stála, plná šťastia neskonalá.

Vítanie detí do života je stále to najkrajšie a neopakovateľné, v našej obci sa uskutočnuje aj viackrát do roka. V obci tento rok pribudlo 40 nových malých občanov. Najmenších občanov a ich rodičov privítal starosta obce Ing. Jaroslav Rosina, zaželal im veľa síl a trpezlivosti pri výchove svojich ratolestí, aby deťom vytvorili šťastný domov, aby sa deti mali kde vracať a cítili sa bezpečne. Každé dieťatko je stelesnením krásy, čistoty, radosti a lásky - je pokračovateľom nášho života. Rodičia sa podpísali do pamätnej knihy, prevzali si pamätné listy, kvety a finančný príspevok. Túto slávnosť nám spríjemnili detičky z MŠ svojimi básničkami a pesničkami.

-al-

Archeologický výskum v Nižnej

Rok 2020 nebol priaznivý ani pre Oravské múzeum. V lete nebol dostatok financií na pokrytie väčšieho archeologického výskumu ako v predošlých rokoch (2018, 2019), čo sa týkalo najmä platov brigádnikov. Aby sa však archeologický výskum neprerušil a pokračoval aj v tomto roku, zrealizovali sme ho za úplnej podpory obce Nižná na novej lokalite, ktorú pracovne nazývame „Pod Ostražicou“. Na túto polohu nás upozornil miestny rodák počas prác na archeologickom výskume na Ostražici v roku 2019. Informoval nás, že v jazvečej nore našiel množstvo črepov, ktoré boli podľa jeho názoru praveké. Zaviedol nás na lokalitu, ktorú sme zdokumentovali a povrchovým prieskumom sme našli ďalšie črepy. Bohužiaľ, meno tohto pána z Nižnej sme si nezapísali a boli by sme veľmi radi, ak by sa ohlásil buď na Obecný úrad, alebo do Oravského múzea, nakoľko by sme ho radi uviedli ako nálezcu lokality pri publikovaní výsledkov z archeologického výskumu.

Účastníci archeologického výskumu v Nižnej - Pod Ostražicou v roku 2020. Foto: M. Žuffa.

Nová archeologická lokalita „Pod Ostražicou“

Výskum prebiehal jeden týždeň v auguste 2020 za úplnej finančnej podpory obce Nižná a veľkého úsilia dobrovoľníkov, z ktorých mnohí boli na Ostražici už tretíkrát po sebe a vzdali sa nároku na honorár. Menovite ďakujem: Martinovi Žuffovi, Jánovi Kubasovi z Nižnej, Filipovi Vojtechovskému z Košíc, Dušanovi Ovádekovi z Piešťan, manželom Kristofčákovcom z Nižnej a ďalším, ktorí hoci len na pár hodín prišli pomôcť na archeologickom výskume. Výnimočné poďakovanie si zasluhujú už emeritní učitelia dejepisu, ktorým nastupujúci dôchodkový vek len ťažko uveriť: Miroslav Mišík z Nižnej a Mojmír Krajči z Trstenej. Ďakujeme aj správcovi pozemkov – Urbáru Nižná za súhlas s realizáciou archeologického výskumu.

Poloha Pod Ostražicou je nesmierne zaujímavá. Nachádza sa v lese na severovýchodnom úpätí Ostražice. Na prvý pohľad človeka zaujmú veľké kamenné bloky, ktoré sú akoby usporiadané do kruhu. V okolí skál sa na povrchu nachádzali črepy, čo v nás prirodzene vzbudzovalo dojem kultového miesta. Počas archeologického výskumu v okolí skál sme však zistili, že ide o sídlisko. Fungovalo ešte predtým, než tam spadli balvany z kameňolomu, ktorý sa kedysi nachádzal nad nami skúmanou polohou. Našli sme veľké množstvo črepov – aj rôzne zdobených, fragmenty mazanice (výmaz stien obydlí a objektov) a drobné kamenné pracovné náradia. Väčšina z nich sa však nachádzala v sekundárnej polohe – vo vrstvách narušených sutinou z kameňolomu, ktoré sa odstrelom dostali na miesto pravekého sídliska.

Práce na archeologickom výskume. Foto: B. Lofajová Danielová.

Všetky sondy a situácie musia byť presne geodeticky zamerané.

Pri vyberaní nálezov treba postupovať opatrne.
Foto: B. Lofajová Danielová.

M. Mišík a M. Krajči na archeologickom výskume. Foto: B. Lofajová Danielová.

Preskúmali sme 4 sondy s rozmermi 5 x 1 m. Zistili sme, že ide o archeologickú lokalitu – sídlisko z obdobia doby železnej, podľa charakteru keramiky pravdepodobne zo záveru doby halštatskej až strednej doby laténskej (obdobie od 500 – 150 pred Kristom). Toto sídlisko fungovalo v rovnakom období ako Ostražica a zrejme spolu vytvárali politický a spoločenský celok.

A čo s Ostražicou v tomto roku?

Hoci sme nerealizovali na vrchole žiadne terénne archeologické výskumy, tento rok priniesol veľmi dôležité a zásadné informácie o datovaní lokality. Oravské múzeum zrealizovalo a financovalo laboratórne analýzy zamerané na rádiokarbonové (uhlíkové) datovanie vzoriek valu z výskumu roku 2019, ako aj archeobotanické (analýzy zuhoľnatených semien a zŕn rastlín) a archeozoologické analýzy (zvieracie kosti). Vzorky jačmeňa a kostí z valov boli datované až v USA, kde ich zaslalo laboratórium v Krakove, nakoľko v našom prostredí sa prístroje na datovanie tak malých vzoriek (ako je napríklad jačmeň) nenachádzajú. Zvieracie a rastlinné zvyšky spracovávali odborníci v Nitre. Zistili sme, že mohutný val s kamenným čelným múrom bol vybudovaný v dobe laténskej – konkrétne v 3. storočí pred Kristom. Toto datovanie je pomerne mladé a vyvracia všetky staré teórie o halštatskom opevnení na Ostražici.

Z analýz zvieracích kostí sa zistilo, že na Ostražici sa konzumovali najmä ovce a kozy, v menšom zastúpení hovädzí dobytok a svine (1 kosť pochádza z kury domácej). Z lesných zvierat sa lovili zajace, jelene a diviaky, zaujímavosťou sú kosti bobra.

Pevne verím, že akonáhle sa situácia s pandémiou ukľudní, opäť zrealizujeme prednášku o archeologických výskumoch na Ostražici na Obecnom úrade, na ktorú ste už teraz všetci srdečne pozvaní.

-bld-

Mgr. Barbora Lofajová Danielová

Archeologička Oravského múzea P. O. H. v Dolnom Kubíne

Pracovisko Oravský hrad

archeologia@oravskemuzeum.sk

Zlomky nádob (hrncov, mís a amfor) z archeologického výskumu v Nižnej - Pod Ostražicou. Foto: B. Lofajová Danielová.

Pohľad na kamenné čelo valového opevnenia na Ostražici. Foto: B. Lofajová Danielová.

Zuhoľnatené obilie - pšenica (1, 2), jačmeň (3) z Ostražice z roku 2019. Foto: B. Lofajová Danielová.

Sme v tom spolu

Začiatok roka bol perný. Po veľmi dlhej dobe boli brány školy zavreté kvôli chrípke. Chrípkové prázdniny, hurá! O nejakej korone sme vtedy ešte nechyrovali. Netýkala sa nás. Až kým....až kým sme neostali zo dňa na deň doma. Okolnosti netreba ozrejmovať, veď všetci ich máme ešte v čerstvej pamäti. A v špajzách. Zásoby budeme pravdepodobne míňať ešte v roku 2127, mám pravdu?

Prvá vlna nás všetkých poriadne otestovala. Učiteľov v kreativite vymyslieť ako čo najefektívnejšie žiakom podať učivo, koľko a akým spôsobom. Žiakov v ich schopnosti fungovať samostatne. A rodičov? Tak tí asi ešte nikdy nezažili takú skúšku trpezlivosti ako teraz. Zrazu sme boli zamotaní v kruhu, o ktorom nik netušil, kedy skončí. Zo dňa na deň sa z učiteľov museli stať informatici, z rodičov suplujúci učitelia a zo žiakov boli „polosiroty“. Prišli o svoj každodenný kontakt so spolužiakmi, kamarátmi, učiteľmi. Žhavili sme mašiny a rúška šili manufaktúrnym tempom. Za pestré variácie na tanieroch by sme si zaslúžili michelinskú hviezdu. Drhli sme všetky plochy aj telá dezinfekčným, antibakteriálnym ultračističom, tlieskali doktorom na balkónoch, vyšli si na prechádzku do lesa s rodinou, lustrovali internety, čítali knihy, maľovali, spievali a... a vlastne odhliadnuc od náročnej ekonomickej a politickej situácie, tá prvá vlna ani nebola až tak zlá. Donútila nás spomaliť, prehodnotiť priority, uvedomiť si, ako nám chýba ten náš vzájomný kontakt, smiech, objatia, aj obyčajné podanie ruky. V každej SMS i na konci telefonátu sme dodali „Držte sa v zdraví“ a už dávno sme si to navzájom nepriali tak úprimne.

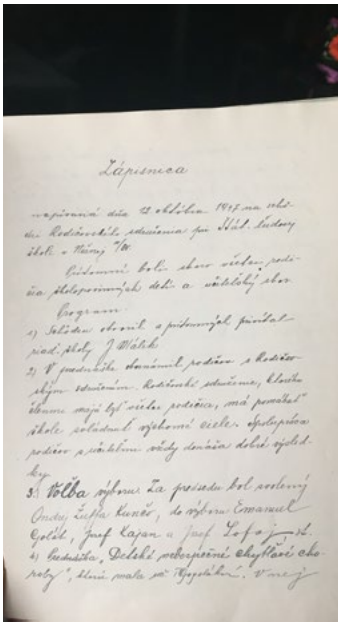
Akokoľvek náročná bola prvá vlna, naučila nás niečo dôležité. Naučila nás, že človek je tvor prispôsobivý, a keď musí, naučí sa všetko čo treba, aby prežil. Neexistuje nič, čo by nezvládol. Na začiatku sme boli nepripravení, no už viac nie sme. Boli sme vystrašení, no aj s tým bojujeme. Takýchto vln ešte, zdá sa, zažijeme veľa, no žiadna už nebude taká pamätná, ako tá prvá. Ale my už vieme, že si buchneme päsťou do stola a odhodlane povieme „Bude dobre!“. A tak aj bude. A keby aj nie, vždy môže byť ešte horšie, tak to berme s humorom: „Zdal sa mi v noci sen. Bolo leto 2021 a svet práve bojoval s pandémiou neznámeho črevného vírusu. Sedeli sme na pláži, na sebe pampersky a niekto vraví: Tie rúška vlani neboli zas až tak zlé...“.

Tak pekný deň vám všetkým a DRŽTE SA V ZDRAVÍ :).

-mš-

Zo starých zápisníc

Aj v školách sa v týchto časoch skloňuje najviac slovo koronavírus. Nečudo, vynechať sa to ani nedá, keďže ovplyvňuje celý chod školy: od učiteľov, cez žiakov a rodičov až po školskú jedáleň...
Ale pokiaľ toto slovo s „krízou“ počujete viac akoby ste si želali, možno vás trošku poteší náhľad do školského roku 1946/47, kedy o takej korone nebolo chýru. Viete čo riešili v Štátnej ľudovej škole v Nižnej pred vyše 70-timi rokmi? Priblížia nám to zápisnice z rodičovských združení. Poďte sa s nami do nich nazrieť.

Zápisnica

Zápisnice sa písali ručne, s gramatikou príslušnou svojej dobe.

Zápisnica
napísaná dňa 10. novembra 1946 na schôdzi Rodičovského združenia pri Štátnej ľudovej škole v Nižnej n/Oravou za priemernej účasti rodičov a za účasti celého uč. sboru.

Program:

- **1.)** Schôdzu otvoril a rodičov privítal riaď. šk. J. Málik.
- **2.)** V Prednáške „Škola a rodina“ riaď. J. Málik vysvetlil rodičom, aký má byť pomer medzi rodinou a školou, rodičmi a učiteľmi. Povzbudzoval ich, aby nezanedbávali výchovu svojich dietok, lebo škola vyučuje. Zdôraznil im, pred čím majú deti varovať, čo im nesmú dovoliť.
- **3.)** Prednáška uč. T. Gogolákovej „Pokyny rodičom“ mala viac odsekov. Z nich najdôležitejšie boly
- **a)** aby rodičia pred deťmi slušne hovorili, lebo deti v reči používajú mnoho neslušných výrazov
- **b)** aby dbali na zovňajšok dietok, posielajúcich do školy.
- **c)** aby prvákov neučili dopredu žiaden predmet, nakoľko tým hatia prácu učiteľovi a prospech dietok
- **d)** aby deti posielali presne do školy a dbali na dodržiavanie školského poriadku
- **4.)** Voľné návrhy. Rodičia sa pýtali na užívanie kníh, školských učebníc a učitelia ich v tejto veci informovali.

Zápisnica
napísaná dňa 12. októbra 1947 na schôdzi Rodičovského združenia pri Štátnej ľudovej škole v Nižnej n/Oravou.

Prítomní boli skoro všetci rodičia školopovinných detí a učiteľský sbor.

Program

- **1.)** Schôdzu otvoril a prítomných privítal riaď. šk. J. Málik.
- **2.)** V prednáške oboznámil rodičov s Rodičovským združením. Rodičovské združenie, ktorého členmi majú byť všetci rodičia, má pomáhať škole zvládnuť výchovné ciele. Spolupráca rodičov s učiteľmi vždy donáša dobré výsledky.
- **3.)** Voľba výboru. Za predsedu bol zvolený Ondrej Žuffa Kunčov, do výboru Emanuel Golát, Jozef Kajan a Jozef Lofaj st.
- **4.)** Prednáška „Detské nebezpečné chytľavé choroby“, ktoré mala uč. T. Gogoláková. V nej poukázala podrobne najmä na šarlach a obrnu, aby rodičia spoznali podľa príznakov chorobu, nezanedbali ju, ale zavčasu zavolali lekára a tak predišli ťažkým následkom týchto chorôb.
- **5.)** Rodičia sa informovali o svoje dietky u jednotlivých učiteľov.

-mos-

Zo života škôlok

MŠ Orličie

Farby jesene

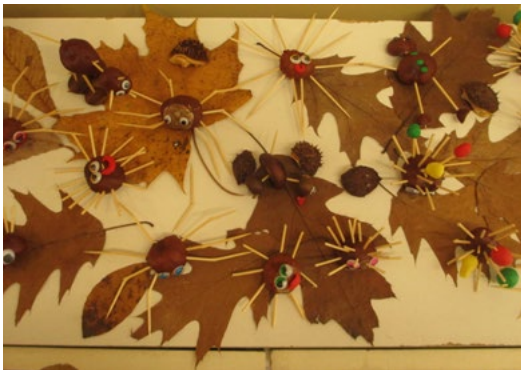

Jesenné aktivity v MŠ Orličie.

Obdobie jesenných mesiacov, keď sa príroda zafarbí veselými odtieňmi, sa deti MŠ hrali a získavali poznatky zážitkovými aktivitami. V I. triede maľovali ježkov, lepili a zdobili pojmovú mapu o jeseni, triedili orechy a gaštany, hrali sa na zvieratká, modelovali ovocie, slimákov, ale aj tancovali na detské pesničky. Taktiež presýpali soľ v soľnej krajine a tak si precvičovali svoju motoriku prstov.

Deti II. triedy zažili „dni plné farieb“ a upršané jesenné dni rozjasnili jednou farbou na svojom oblečení. Keďže sa v tieto dni viac venovali téme ovocie, v „červený deň“ ochutnávali ovocie tejto farby, hodnotili najkrajšie jabĺčko a spievali ľudové piesne o ovocí. V „žltý deň“ sa zas celá trieda zafarbila do žlta. Aj ovocie, ktoré deti v ten deň ochutnávali bolo žlté a rovnako aj športové náčinie na prekážkovej dráhe. Počas týchto dní sa deti mali možnosť zahrať vo vyrobenom stánku na ovocie a zeleninu, kde sa snažili používať pozdrav a zázračné slovíčka.

V predškolskej III. triede sa deti naučili triedením lepených obrázkov, ktoré potraviny sú pre deti zdravé a ktoré nezdravé. Upevňovali si poznatky o pravidlách slušného správania, na ranných komunitách. Zoznamovali sa s rôznymi počtovými úkonmi na interaktívnej tabuli didaktickými hrami. Ďalej kreslili našu dominantu nad Nižnou Ostražicu, maľovali ovocie zeleninu, poznávali geometrické útvary strihaním a lepením do rôznych obrázkov. Deti sa radi hrajú na čerstvom vzduchu. Na blízkom ihrisku nad MŠ sa hrali s loptou a využili maľované ihriskové hry na radostné šantenie. Keďže tento začiatok školského roka je poznačený rôznymi obmedzeniami, snažíme sa vytvárať bezpečné, podnetné a veselé prostredie v triedach, aby naše deti s radosťou navštevovali materskú školu.

Jeseň si taktiež vychutnávali škôlkári z MŠ Nová Doba.

MŠ Nová Doba

Ako sme začali školský rok 2020/2021

Tento školský rok sa začal trochu netradične s určitými obmedzeniami, ale chod MŠ, čo sa týka hier, zábavy, plnenia výchovno – vzdelávacieho procesu, to nijako neovplyvnilo. Deti sa oboznámili s prostredím a novými hračkami, našli si nových kamarátov, kamarátky.

Jeseň očami detí

Pestrá škála farieb, gaštany, listy, k tomu trošku kreativity a jedinečné detské dielka zútulňujú interiér materskej školy.

-uMŠ-

Naša trieda číta

Čitateľská gramotnosť je jednou z najdôležitejších úloh, ktoré stoja pred učiteľkami na 1. stupni ZŠ. Naučiť deti nielen čítať, ale aj rozumieť prečítanému, obľúbiť si príbehy, siahnuť vo voľnom čase po knihe, nie po telefóne a notebooku, to sú výzvy súčasného vyučovania.

Vďaka účasti našich učiteliek na letných školách sme mali možnosť sa zapojiť do výborného projektu medzi prvými triedami na Slovensku. Spoločnosť Martinus v projekte : „Naša trieda číta“ umožnila zapojeným učiteľkám vybrať pre žiakov svojich tried 20 knižných titulov, zaplatiť len polovičnú sumu a takto obohatiť triedne knižnice. Knižky boli pripravené pre rôzne úrovne čitateľov a to, že naozaj dobre odporučili sa prejavilo v prvých chvíľach u detí. Knižky si rýchlo rozobrali a začali čítať. Nestačila im hodina, čítali aj cez prestávky, rozprávali si o nich, niektoré sa dostali aj do domácností na domáce čítanie. Do projektu sa zatiaľ zapojili triedy 4.A Zitky Bachanovej, 4.B Zdenky Brozovej a 3.A Stanislavy Opátovej. Verím, že po oficiálnom spustení projektu v januári 2021 sa podarí obohatiť triedne knižnice aj v ďalších triedach našej školy.

-sto-

Cez storytelling k inklúzii

Vďaka spoločnosti EDUMA som mala možnosť absolvovať vzdelávanie a priniesť do mojej triedy príbehy zo života, vnímavosť, empatiu, citlivosť...

Začalo to „Príbehom sídliskovej lavičky“, ktorá do našej triedy vniesla smutného chlapčeka, Silvinku a Benyho. Počas blokového vyučovania mali deti možnosť vypočuť si príbeh, hovoriť o svojich pocitoch aj pomocou DIXIT kariet, ilustrovať počuté, zamyslieť sa nad tým, kedy sú šťastné a kedy smutné, kto im je oporou a stojí pri nich v ťažkých situáciách, viac si všímať ľudí okolo a rozmýšľať nad ich životmi, vcítiť sa do osudov ľudí, ktorí žijú v ich okolí, porozmýšľať nad tým, ako oni môžu iným pomôcť. Do projektu som okrem mojich tretiakov zapojila aj štvrtákov, ktorí po prečítaní a rozhovoroch ešte na výtvarnej výchove tento príbeh ilustrovali. Čakajú nás ešte ďalšie príbehy zo „živej knižnice“, ktoré nás môžu doviesť k titulu Vnímavá škola.

-sto-

K projektu Radostná škola s Danielom Hevierom

Štvrté triedy sa zapojili do projektu Radostná škola s Danielom Hevierom. Cieľom projektu je zachytiť u detí zvedavosť, sebaskúmanie, sociálne väzby a povzbudiť u nich túžbu niečo po sebe zanechať. Od septembra sa triedne učiteľky zúčastňujú pravidelných online stretnutí s autorom projektu. V spoločnosti iných nadšených slovenských učiteľov si korigujú jednotlivé nápady, vymieňajú si názory, obohacujú sa novými postrehmi. Témy sú rôznorodé, dotýkajú sa nielen bežných vecí okolo nás, aj v súvislosti s terajšou dobou, ale prinášajú námety aj z vesmíru. Práca na projekte deti zaujíma, učí ich vyhľadávať a triediť nové poznatky, dáva priestor ich fantázii, buduje schopnosť prezentácie. Diela, ktoré deti vytvoria, sú prezentované v triedach a na vlastnej stránke tohoto projektu.

-zib-

Archeologický krúžok – archeológia hrou

O archeológii sa toho v škole veľa neučí, najmä preto, že na ňu v rámci dejepisu nezostáva dostatok priestoru. Preto sme sa s vedením obce rozhodli vytvoriť „virtuálny“ archeologický krúžok pre vás – deti základných škôl, ale aj zvedavých dospelých, pomocou ktorého sa dozviete viac o histórii vašej obce, ale nielen to... Orava dnes možno pre niekoho nie je taká prestížna ako Bratislava, ale odjakživa mala dôležitú úlohu v histórii strednej Európy. Cez horské priesmyky sa presúvali obchodníci z dnešného Poľska, prevážali vzácny jantár z Baltského mora, kamenný pazúrik na výrobu nástrojov, ale aj soľ (z okolia dnešnej Wieliczky).

V strede novín nájdete Interaktívnu časovú os Oravy, v ktorej sú vyfotografované najvýznamnejšie archeologické nálezy, mapy lokalít aj popisy, o aké nálezy ide a kde sa našli. Určite Vám táto mapa pomôže pri pochopení textu, ako aj vyriešení otázok, ktoré Vás na konci článku čakajú. Časovú os si môžete odložiť aj do budúcna, určite sa vám ešte zíde. V tejto časti si povieme niečo o dobe železnej, kedy bol osídlený všetkým známy vrch Ostražica v Nižnej.

DOBA ŽELEZNÁ

Takto vyzerali Skýti, nomádski bojovníci doby halštatskej, ktorí sa zrejme dostali až na naše územie.

Nástup nového kovu v Európe – železa (800 rokov pred Kristom) priniesol nové možnosti. Začali sa vyrábať nové zbrane, ale aj pracovné nástroje. Železo bolo spojené s nájazdmi a migráciou – pohybom kmeňov (v Európe ide o obdobie tzv. skýtskych nájazdov). Nájazdníci spôsobili v našom prostredí veľký chaos – mnohé osady boli opustené a ľudia sa presúvali do hornatých oblastí, kde vznikali mohutné opevnenia.

Zapamätajte si: *Pre výrobu bronzu bolo potrebné namiešať v správnom pomere meď a cín. Meď sa na Slovensku síce nachádza (napríklad okolo Banskej Bystrice), cín sa ale musel dovážať. Výrobu bronzu ovládali len skutoční majstri, ktorých voláme „kovolejári“. Naopak, železo sa vyskytovalo na našom území hojne, dokonca aj na Orave. Jeho výroba bola jednoduchšia, preto si ho mohli dovoliť viacerí, napríklad aj roľníci z osady.*

Vedeli ste, *že železo sa kedysi ťažilo aj blízko Nižnej – v Krásnej Hôrke pod Javorovým vrchom? Okrem toho predpokladáme, že aj na Ostražici si ľudia vyrábali svoje vlastné železné predmety.*

(pokračovanie na str. 20)

STARŠIA DOBA ŽELEZNÁ (HALŠTATSKÁ) (800 ROKOV PRED KRISTOM – 500 ROKOV PRED KRISTOM)

V tomto období vzniká sieť hradísk prevažne s kamenno-hlinitou konštrukciou (Vyšný Kubín-Ostrá a Tupá skala, Istebné-Hrádok, Podbiel-Biela skala, Nižná-Ostražica, Sedliacka Dubová a iné). Hradiská kontrolovali obchodné cesty, ktoré viedli popri rieke Orava. Okrem strategickej funkcie plnili aj úlohu centier remesla, obchodu a azda aj kultu (vtedajšieho náboženstva). V ich okolí boli preskúmané rozsiahle pohrebiská, napríklad Podbiel, Dolný Kubín-Medzihradné. Pokračuje výroba bronzových predmetov a postupne sa udomácňuje nový kov – železo. V tomto období sa pochovávalo do plochých hrobov, zväčša obložených kameňmi. Okrem urny sa do hrobov pridávali aj sprievodné nádoby – šálky, misky, ako aj bronzové predmety (šperky, zbrane či predmety dennej potreby). V tomto čase bola osídlená už aj Ostražica.

Zapamätajte si: *Soľ bola v praveku veľmi dôležitá. Vďaka tomuto „vynálezu“ bolo možné uskladniť potraviny, najmä mäso. Podľa soľnej bane v Rakúsku, v obci Hallstatt, kde sa soľ ťažila už od doby bronzovej, sa staršia doba železná nazvala dobou halštatskou. Podľa archeologických nálezov v bani pracovali aj deti (už osemročné). Našli sa po nich kožené čiapočky a malé čakany.*

V soľnej bani v Halštate pracovali už 8 ročné deti. NHM Vienna Hans Reschreiter.

Dedinku Hallstat v Rakúsku sa oplatí navštíviť. Uvidíte nielen spomínanú soľnú baňu a krásne múzeum, ale aj nádhernú architektúru a prírodu.

Vedeli ste, *že na dnách úrn z doby halštatskej sa nachádzal otvor, ktorý bol prevŕtaný až po vyrobení nádoby? V archeológii ho nazývame „otvor pre dušu“. Ľudia vtedy zrejme verili, že duša zosnulého sa cez tento otvor dostane von.*

Urna s otvorom pre dušu na dne nádoby (pohrebisko Dolný Kubín-Medzihradné). Foto: autorka.

MLADŠIA DOBA ŽELEZNÁ (LATÉNSKA) (550 ROKOV PRED KRISTOM – 0)

V strednej Európe sa v tomto čase objavujú Kelti. Na juhozápadnom Slovensku dokonca poznáme aj nálezy hrobov s keltskou výbavou. Na Orave zrejme sídlili spoločnosti, ktoré boli keltským svetom ovplyvnené. Vyrábali svoje vlastné mince, ktoré svedčia o vysokom stupni organizácie a špecializácie. V tomto čase sa výrazne rozšírila výroba železných predmetov, a to najmä na severnom Slovensku. Zo železa sa vyrábali nielen ozdoby a šperky, ale aj zbrane, či pracovné nástroje a náradie (nože, píly, kosáky a iné). Z doby laténskej poznáme viaceré lokality: Trniny, Ostrá skala, Nižná, Ostražica či Podbiel, Biela skala.

Zapamätajte si: *V dobe laténskej došlo k výrazným zmenám v spoločnosti. Vznikali osady špecializované len na konkrétnu činnosť- napríklad výrobu železa alebo keramiky. To postavilo základ remeselníctva.*

Archeologické nálezy z Trnín a Ostrej skaly. Foto: archív Oravského múzea.

Zlaté a strieborné mince z Trnín-Veľkého Bysterca. Foto: autorka.

Vedeli ste, *že na Liptovskej Mare – Havránku si môžete pozrieť naživo, ako sa žilo v dobe laténskej? Archeoskanzen je prístupný ľuďom v krásnej prírode, nachádza sa v ňom malé múzeum, kde uvidíte aj archeologické nálezy.*

Archeoskanzen Havránok na Liptovskej Mare. Zdroj: slovakia.travel.

Takto mohli vyzerať aj obyvatelia Ostražice, ktorí v dobe železnej postavili opevnenie. Liptovská Mara, Havránok. Zdroj: ŽSK.

Čítaj, rozmýšlaj a vyhraj!

Zapoj sa do súťaže o knižku Čarovná Orava!
Správne odpovede na otázky zašli do 31. 12. 2020 e-mailom na: **kultura@nizna.sk**. Uveď meno, priezvisko a adresu.

1. Ako delíme dobu železnú?

a) Doba halštatská a mykénska
b) Doba laténska a halštatská
c) Doba laténska a mezolitická

2. Podčiarkni, ktoré vymenované obce na Orave boli v dobe železnej osídlené:

Vyšný Kubín / Istebné
Krivá / Zemianska Dedina
Dolný Kubín / Habovka
Zuberec / Nižná

3. Prečo sa železo na území Slovenska udomácnilo veľmi rýchlo?

.....

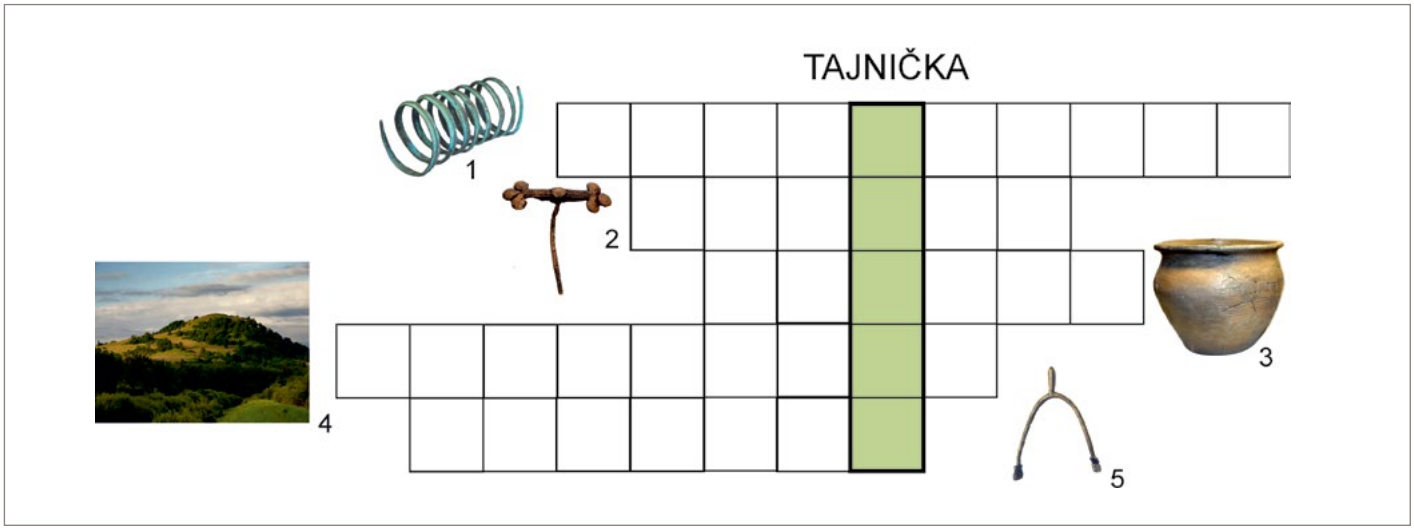
4. Zakrúžkuj, či ide o hradisko alebo pohrebisko:

Podbiel, Pod Bielou skalou – HRADISKO / POHREBISKO
Nižná, Ostražica – HRADISKO / POHREBISKO
Vyšný Kubín, Tupá skala – HRADISKO / POHREBISKO
Dolný Kubín, Medzihradné – HRADISKO / POHREBISKO

5. Kedy sa na území Slovenska rozšírili Kelti?

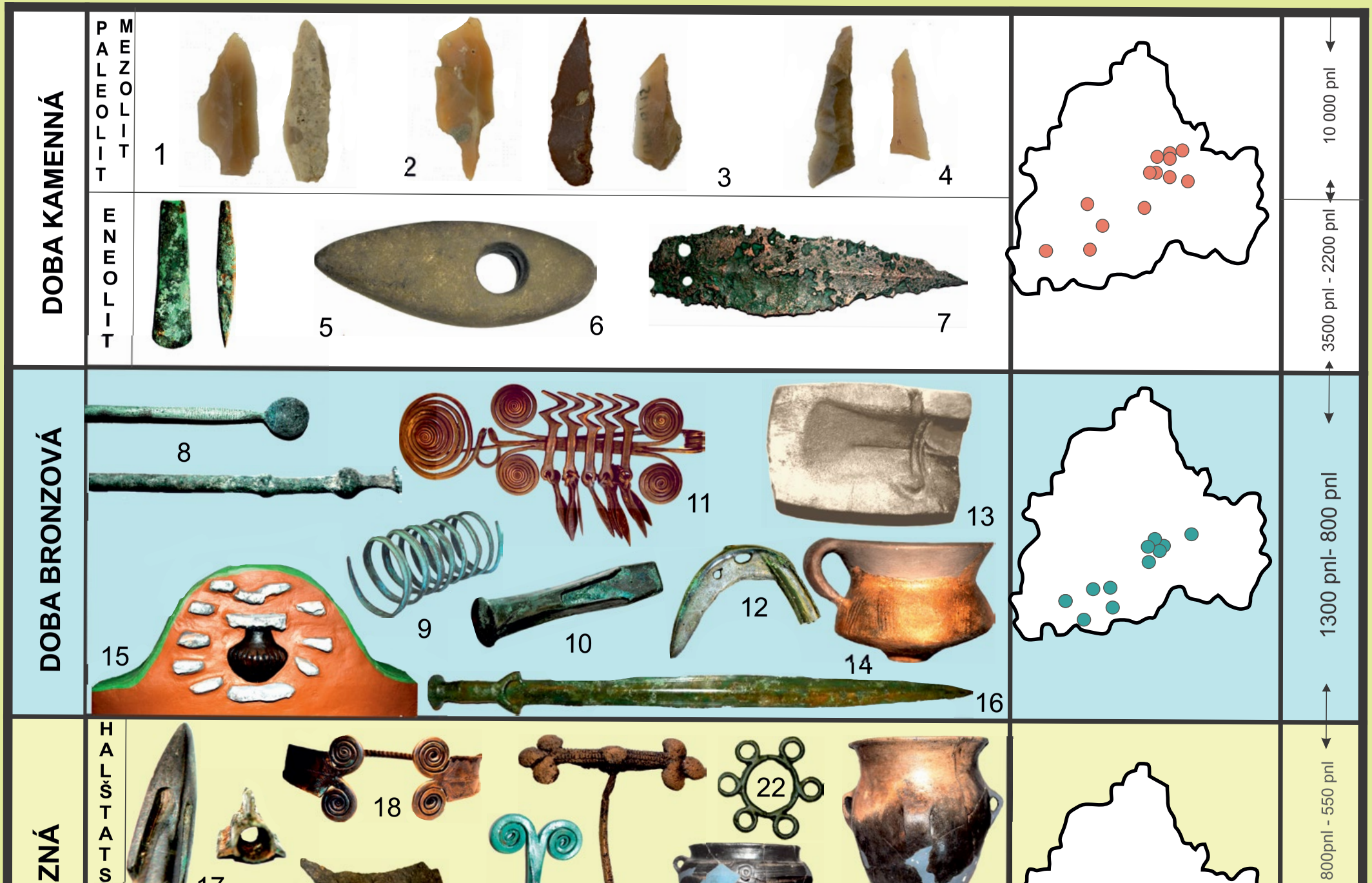
a) 1000 pred Kristom
b) 200 pred Kristom
c) 890 pred Kristom
d) 550 pred Kristom

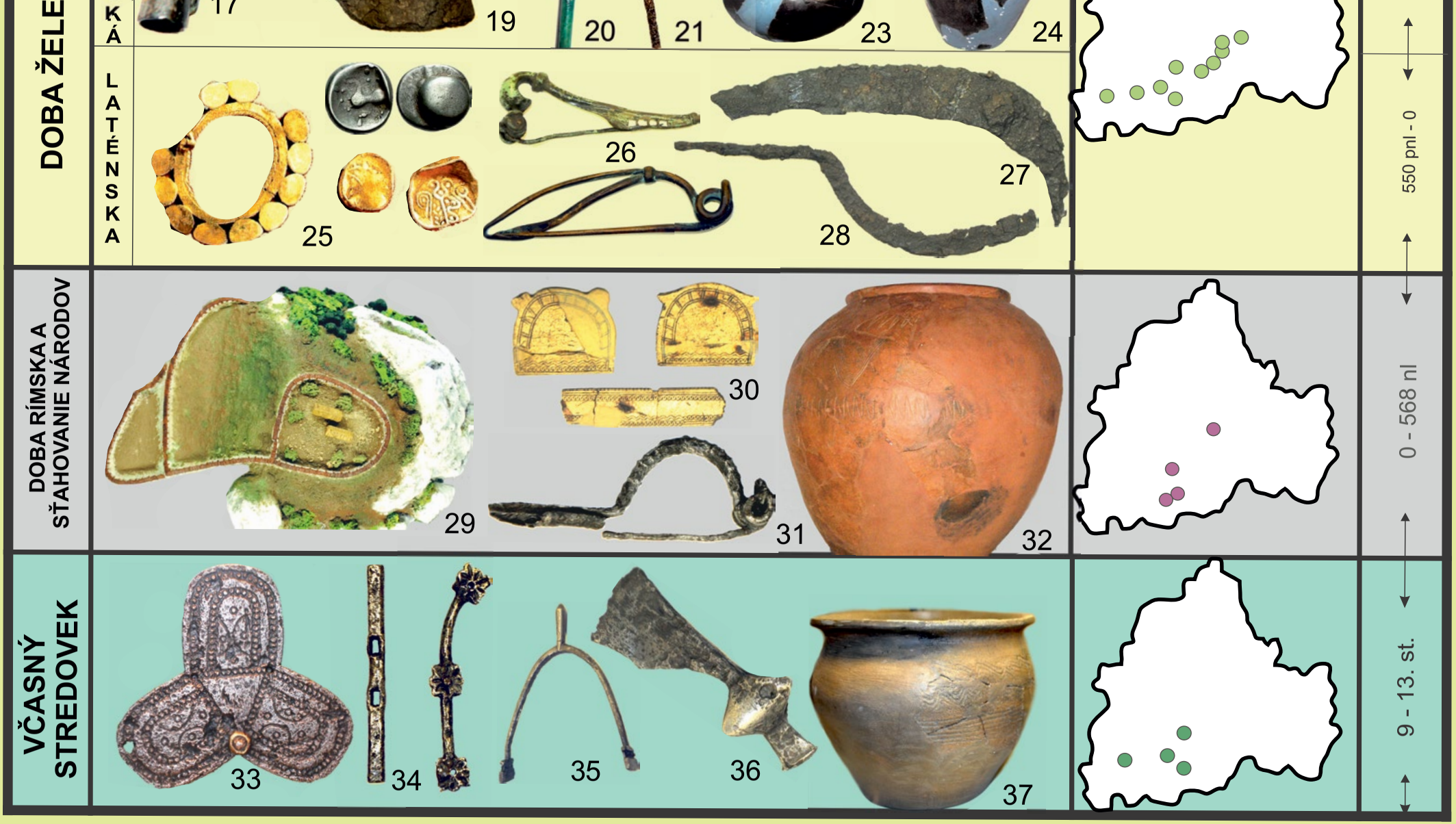
6. Vylúšti tajničku a zisti, aký nový a vzácny predmet sa v našom prostredí začal v dobe laténskej používať:

-bld-

ORAVA V PRAVEKU A NA ÚSVITE DEJÍN

Autor: Mgr. Barbora Lofajová Danielová, archeologička Oravského múzea, 2020 ©

Legenda:
1,2- neskoropaleolitické hroty (Trstená- Ústie, Murgáše); 3,4- mezolitické hroty (Trstená- Polianka; Ústie); 5- medená sekera (Hruštín); 6- kamenný sekeromlat (Vitanová); 7- medená dýka (Istebné); 8- bronzové ihlice (Leštiny; DK-); 9- náramenica (Osádka); 10- sekera (Ostrá skala); 11- bronzová spona (Medvedzie); 12- kosák (Žaškov); 13- forma na odliatie sekerky; 14- šálka(DK- Medzihradné); 15- model mohylového hrobu (DK- Staré mesto); 16- meč (Komjatná); 17- trojboký hrot šípu (Tupá skala); 18- diadém (Istebné); 19- železný nôž (DK-Medzihradné); 20, 21- ihlice (Tupá skala; Istebné); 22- závesok (Žaškov); 23- šálka (DK - Medzihradné); 24- štvoruchý hrniec (Podbiel); 25- hromadný nález keltských zlatých a strieborných mincí (DK- Trniny); 26- spony (Ostrá skala); 27- kosa; 28- kosák (Istebné); 29- model hradiska; 30- kostené hrebene; 31- železná spona; 32- zásobnica (Ostrá skala); 33- kovanie pošvy meča (DK- Trniny); 34- postranice uzdy koňa; 35- ostroha; 36- sekera „bradatica“; 37- hrniec (Ostrá skala).

Foto: 1-4 (A. Nemergut); 5-37 (foto: B. Lofajová Danielová).

Odkaz Anny Frankovej v Spojenej škole Nižná

Pred 75 rokmi v nemeckom koncentračnom tábore Bergen-Belsen tragicky zahynula 15-ročná Anna Franková, ktorá sa stala jedným zo symbolov holokaustu a utrpenia detí počas druhej svetovej vojny. S jej životným príbehom, prenasledovaním a denníkom, ktorý si písala počas svojho dvojročného pobytu v úkryte, sa mohli oboznámiť aj žiaci Spojenej školy v Nižnej na výstave s názvom „Nechajte ma byť takou, aká som" – Životný príbeh Anny Frankovej.

Organizátorom tohto medzinárodného projektu na Slovensku je Nadácia Milana Šimečku z Bratislavy. Táto zabezpečila aj prípravu lektorov z radov študentov spojenej školy. Tí potom sprevádzali svojich rovesníkov a spolužiakov výstavou a prostredníctvom vystavovaných panelov im priblížili vzostup nacizmu, priebeh druhej svetovej vojny, holokaust, tragický osud Anny Frankovej a jej rodiny. Okrem historických udalostí bola výstava spojená aj so súčasnosťou, pretože aj dnes sa stretávame s takými javmi, ako sú extrémizmus, netolerancia alebo nenávisť k odlišným skupinám obyvateľstva. Už samotný seminár, v priebehu ktorého sa študenti pripravovali na svoje lektorské pôsobenie, zanechal v jeho účastníkoch pozitívnu odozvu, o čom svedčia aj tieto ich dojmy: „Bol som milo prekvapený našimi lektormi, ktorí k nám prišli z Bratislavy a dokázali sa s nami rozprávať otvorene o rôznych témach. Ukázali nám, že sa nemáme báť byť tým, kým naozaj sme, a stáť si za tým. Ukázali nám, ako zistiť, kto vlastne sme a do akých skupín sa začleňujeme." ***(Marek Liss)*** „Prípravný seminár o Anne Frankovej sa mi veľmi páčil. Bol pre mňa obohacujúci vo viacerých smeroch, či už z historickej stránky alebo súčasnej. Prepojenie týchto dvoch období bolo veľmi pekne spracované a vošlo človeku až pod kožu. Tým, že som sa stala lektorkou výstavy, získala som mnoho ďalších skúseností do budúcna. ***(Sarah Kasanová)*** „Zo začiatku som si myslela, že to bude nudná prednáška, ktorú prespím, no opak bol pravdou. Boli sme tam úžasná skupina ľudí, ktorí sa naozaj zaujímali o túto tému, a naši lektori z Nadácie Milana Šimečku vedeli, o čom rozprávajú, a vedeli nám podať aj túto hroznu historickú udalosť pútavým spôsobom. Mali sme aktivity, pri ktorých sme pochopili, že odsudzovanie ľudí, ako napríklad Židov, je tu doteraz a stretol sa s tým azda každý. Taktiež sme tam mali veľa diskusií, vďaka ktorým sme sa dali viac dokopy. Zároveň nám lektori vysvetlili, ako máme správne prezentovať výstavu, a to, že môžeme sami prezentovať, nám otvorí myseľ i srdce. ***(Stanislava Červeňová)***

Počas sprevádzania výstavou sa študenti mohli vcítiť aj do roly svojich pedagógov. Túto neľahkú úlohu však mladí lektori výborne zvládli. Jedna z nich, Zuzana Polakovičová svoje lektorské pôsobenie zhodnotila týmito slovami: „Byť lektorom a sprevádzať ľudí bola pre mňa nová skúsenosť a zároveň aj veľká výzva, ktorú som sa rozhodla prijať. Boli ľudia, pri ktorých sa mi prezentovalo ľahšie, ale aj ľudia, pri ktorých som sa modlila, nech už to mám za sebou. Zistila som, že postoj lektora závisí vo veľkej miere od publika. Pokiaľ sa zapája a lektor vidí, že to publikum zaujíma, hneď sa aj jemu lepšie prezentuje a naplní ho to pozitívnou energiou. Ale som vďačná aj za skúsenosť s náročnejším publikom, ktoré úplne odmieta komunikovať alebo dávať pozor. Aspoň som si otestovala svoju trpezlivosť a schopnosť improvizácie. Každopádne som vďačná za svoju novú skúsenosť a určite sa odteraz, prv, než si vytvorím na veci nejaký názor, budem na svet pozerať z viacerých strán."

Výstavu o Anne Frankovej od jej otvorenia (23. januára 2020) až do jej ukončenia na konci februára videlo viac ako 500 študentov a pedagógov Spojenej školy. O tom, že príbeh Anny a jej denníka rezonuje aj v srdciach súčasnej mladej generácie svedčia aj tieto slová: „Táto výstava mi priblížila príbeh Anny Frankovej. Dovtedy som o nej vôbec nevedel. A celkovo som pochopil, aký bol holokaust zlý. Aké zverstvá páchalo nacistické Nemecko. Celkovo mi zmenila niektoré názory na ľudí. Netreba súdiť a zaraďovať prvoplánovo ľudí

do skupín, lebo každý môže byť iný, nie ako ho my zaraďujeme. Presne ako Anna Franková. Nacisti ju vnímali iba ako Židovku. A vôbec ich nezaujímalo, ako sa vníma ona sama. Poučenie z tejto výstavy je pre mňa také, že nemáme odsudzovať ľudí, keď ich nepoznáme. Je dobre ich najprv poznať a až potom súdiť.“ ***(Samuel Nezník)*** „Samotná výstava veľmi dobre približuje osud mnohých ľudí počas druhej svetovej vojny prostredníctvom príbehu Anny Frankovej. Je veľmi dobre spracovaná z historického pohľadu a aj zaujímavá na počúvanie. No výstava má hlavne odovzdať odkaz, ktorý by si mal každý uvedomiť.“ ***(Šimon Púček)*** „Na výstave som sa dozvedel nové informácie o holokauste, o príbehu Anny Frankovej a o hrozných činoch, ktoré páchali nacisti počas druhej svetovej vojny. Okrem toho som sa naučil, že nemáme odsudzovať ľudí podľa výzoru, farby pleti, viery alebo národnosti.“ ***(Adrián Tomáň)*** „Aj keď bola výstava zaujímavá, zanechala vo mne pocity smútku. Nielen pre tragický osud mladej Anny Frankovej, ale aj preto, že niektoré veci sa veľmi nezmenili a ostávajú stále rovnaké, napríklad také odsudzovanie ľudí pre ich vieru, farbu pleti alebo nejaké postihnutie.“ ***(Nikola Urbanová)***

Zmysel celej akcie vystihol Martin Horvát, ktorý na základe svojho zážitku a poznatkov z výstavy takto sformuloval svoj názor: „Dúfam, že to, čo sa dialo pred a počas druhej svetovej vojny, sa už nezopakuje.“

-mkz-
Foto zdroj: René Socha

Žiaci ZŠ Nižná sa stretli po 30 rokoch

30. júna 1990 žiaci narodení v roku 1975 a 1976 poslednýkrát prekročili prah ZŠ Nižná.

Trieda 8. C sa však nikdy už pokope nestretla. Tento rok pripadlo 30 rokov od skončenia nášho štúdia na Základnej škole, preto sme sa po tak dlhom čase túžili stretnúť. Prvý termín v máji nevyšiel, preto sme to preložili na 20. jún 2020. Podarilo sa. Zišlo sa nás 13 z ďaleka i blízka. Vstúpili sme do budovy školy a spomínali sme na triedy, na učiteľov, na spolužiakov.

Boli sme v triede, kde sme po prvýkrát zasadli do lavíc 1. septembra 1982 a boli sme v triede, kde sme sedeli naposledy spomínaného 30. júna 1990.

Celú túto prehliadku školy nám sprostredkoval pán riaditeľ Ľubomír Ivan, ža čo mu veľmi pekne ďakujeme.

Počas 8 rokov školy nás viedli na stupni 1-4 triedne pani učiteľky Schweinerová, Novocká, Pauerová a 5-8 pani učiteľka Kuchčáková. Za to im patrí veľká vďaka. V budúcnosti plánujeme túto tradíciu stretnutí zachovať a veríme, že sa zídeme v hojnejšom počte.

-mž-

Slovensko sa teší z nového biskupa. Stal sa ním náš rodák

Mons. Jána Kuboša vymenoval za spišského pomocného biskupa Svätý Otec František ešte v marci (25. 03. 2020). Vysvätili ho v deň jeho menín, 24. júna 2020, na sviatok Narodenia svätého Jána Krstiteľa, v Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule.

„O necelé 3 mesiace uplynie 31 rokov, ako v tejto staroslávnej katedrále jeho eminencia Jozef kardinál Tomko, povedal slová: „Pod Tatrami svitá“. Tento motív svetla vidím v prepojení aj tu a teraz, keďže dni okolo sviatku sv. Jána sú dňami s najdlhším osvitom slnka. Chceme kráčať vo svetle ako deti svetla. A keď si uvedomíme to ovocie svetla, ktorými je dobrota, spravodlivosť a pravda, toto všetko nám napomáha budovať jednotu,“ prihovoril sa na svätej omši novovysvätený biskup Ján Kuboš, ktorý zároveň poďakoval za spoločenstvo a jednotu biskupom a kňazom, predstaviteľom štátnej a verejnej správy, ale aj všetkým ostatným prítomným. Nový biskup Ján Kuboš sa v úrade chce riadiť svojim biskupským heslom: „V každej dobrote, v spravodlivosti a v pravde. „Vnášať Božiu lásku do života cez dobrotu, usilovať sa o spravodlivosť vychádzajúcu z pravdy v celej našej spoločnosti,“ vysvetlil.

Mons. ThDr. ICLic. Ján Kuboš, PhD.

Biskupskú vysviacku prijal vkladaním rúk a konsekračnou modlitbou spišského diecézneho biskupa Mons. Štefana Sečku: „Chcem vyjadriť radosť a vďačnosť, že Svätý Otec František ustanovil nového člena biskupského kolégia, ktorý v jednote s ním a s ostatnými biskupmi bude posväcovať ľudí v pravde Kristovho evanjelia a bude ich pastierom,“ prihovoril sa v homílii. Novému biskupovi zaželal, aby vytváral jednotu so samotným Kristom: „Nech on sám ťa utvára, formuje a urobí svetlom národov.“

Zároveň vyjadril radosť z novej sily, nadšenia a horlivosti pre diecézu. „Pri správe Spišskej diecézy mi v tvojej osobe prichádza pomoc. Vzhľadom na veľkosť diecézy, pribúdajúce úlohy, ale aj pre moje ubúdajúce sily potrebujem, aby sa zabezpečila duchovná starostlivosť o veriacich. V rámci tvojej služby pomocného biskupa ti osobitným spôsobom zverujem starostlivosť o kňazskú formáciu,“ uviedol Mons. Štefan Sečka.

Spolusvätiteľmi pomocného biskupa boli apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Giacomo Guido Ottonello a emeritný pomocný biskup Spišskej diecézy Mons. Andrej Imrich. Svätej omše, ktorá sa konala za dodržania všetkých epidemiologických opatrení, sa zúčastnili aj rímskokatolícki a gréckokatolícki arcibiskupi a biskupi zo Slovenska, kňazi, seminaristi, rehoľníci, ale aj rodina aj rodáci biskupa. Slávnosť, ktorú odvysielala v priamom prenose TV LUX aj Rádio LUMEN, spevom sprevádzal Chrámový zbor a hudobníci našej farnosti. „Úprimne za seba poviem, že to bol naozaj veľký strach ako to zvládneme v tak obmedzenom režime a čase,“ spomína si na oslovenie spievať na slávnosti dirigentka zboru Daniela Štecová. „Ale reakcie ľudí, kňazov a samotného otca biskupa hovorili za všetko. Stálo to za tú obetu! V odovzdanosti a modlitbe sme si to určite všetci užili nielen spevom a hrou. Poviem opäť za seba, pre mňa to bol počas sv. omše „NEBESKÝ“ koncert, plný nadšenia a pocty.“

Od svojej kňazskej vysviacky v roku 1989, pôsobil Mons. Ján Kuboš na rôznych miestach a zastával rôzne služby a úrady. Najdlhšie však bol špirituálom bohoslovcov v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule, kde pôsobil aj pedagogicky 20 rokov od roku 1997 až do roku 2017.

Biskupská konsekrácia 24. júna 2020 (na sviatok Narodenia sv. Jána Krstiteľa) v Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule

Zavítal medzi rodákov

Dva týždne po biskupskej vysviacke navštívil Mons. Ján Kuboš aj nás, svojich rodákov. Slúžil bohoslužbu v Kostole sv. Gála, kde mal svoju primičnú sv. omšu v júni 1989.

„Som naplnený vďakou Pánu Bohu za všetko to, čo sa mi dostalo. To znamená ponajprv atmosféra viery a lásky v rodine, a potom aj spoznávanie mnohých kňazov, tých čo boli vzory v čase socializmu a nepriazne voči Cirkvi, no a samozrejme aj príklad mnohých obyčajných jednoduchých ľudí, ktorí boli hlboko nábožní a to vyplývalo z ich vnútra, ich viery, toto ma nejakým spôsobom pozitívne poznačilo," opísal náš rodák.

Sv. omšu s ním prišli koncelebrovať viacerí kňazi. „Chcem mu priať takú odvahu Ježišovu. Ježiš rozdával zdravie a odvahu po zmŕtvychvstaní tým, ku ktorým prichádza. Neboj-te sa, som s vami!" zaželal kňaz, náš rodák, František Reguly, ktorý strávil dlhé roky s Jánom Kubošom v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka. „Veľmi sa tomu teším, že je darom pre diecézu. Prajem mu najmä, aby bol múdry a stále vedel pozorovať duchovný život kňazov a ľudí tak, aby bol naším dobrým pastierom", zaželal zas dekan Trstenského dekanátu Juraj Spuchľák.

-mos/mh-

Primície Jána Kuboša (v strede) v júni 1989 v Nižnej. Na ľavo vtedajší správca farnosti Ján Farkašovský a na pravo František Reguly. Zdroj foto: Milan Žák.

31 rokov po kňazskej vysviacke (4. júla 2020), už ako biskup, žehná Nižňancom v Kostole sv. Gála. Zdroj foto: Miloš Žák.

Odpustová slávnosť v Zemianskej Dedine

O vytrvalosti v modlitbe a dôvere v Boha svedčí život svätej Anny. Matku Bohorodičky si pripomenuli naši veriaci v Zemianskej dedine. Počas odpustovej slávnosti si sprítomnili jej zbožnosť, trpezlivosť a vieru.

Vo filiálke farnosti Nižná sa počas svätej omše veriacim prihovoril dekan Kežmarského dekanátu František Trstenský. V homílii zdôraznil význam rodiny, ktorej hlavným cieľom má byť odovzdávanie viery. Poukázal na to, že základným predpokladom kresťanskej výchovy v rodine má byť aj živá účasť rodičov na živote Cirkvi: „Prvá škola vzťahov je predsa rodina. Tam sa učíme vzťahom, učíme sa aj našej viere, pravdy viery. Ja som na homílii zdôraznil tie obľúbené pápežove slová: „Ďakujem“, „Prosím“ a „Prepáč“, aj to je tá škola viery. Som presvedčený, že aj Ježiš sa takto učil od svojej babky - sv. Anny aj od Joachima staréh o otca, od svojej matky a pestúna Jozefa. Teda aj pre neho určite bola rodina tou prvou školou viery.“

Na slávnosti sa zišli mnohí domáci veriaci: „Mnoho si neuvedomujeme ako tú rodinu treba formovať a neustále deti podporovať v tom, aby držali spolu a aby sme rástli v tej viere spoločne ako rodina,“ opísala farníčka Júlia. Iný farník zas k téme rodiny uviedol: „Spoločne treba sa nad tým veľmi zamýšľať, či už my starší ,ale aj tí mladší, ako môžeme v našich rodinách ďalej vychovávať.“

Kňaz priblížil aj príklad Ježišových starých rodičov, ktorí sú povzbudením i pre dnešného človeka. „Nemohli mať deti. Zacítili čo to je byť odvrhnutí, možno až také pohŕdanie, posmešky a oni neprestávali dôverovať Bohu a to je vždy oslovujúce aj pre našu spoločnosť,“ priblížil kazateľ.

Svätá Anna je patrónkou baníkov, stolárov či krajčírov. Je aj ochrankyňou matiek a manželstva ako i šťastného pôrodu.

-mh-

Prvé sväté prijímanie

Deň prvého svätého prijímania nie je v našich životoch obyčajným dňom, ale vzácnou chvíľou, v ktorej máme po prvýkrát plnú účasť na slávení Eucharistie. Je vzácnou chvíľou aj pre rodiny prvoprijímajúcich, ale aj pre celú farnosť. Slovami v tomto duchu sa prvoprijímajúcim deťom prihovoril v úvode sv. omše duchovný otec farnosti, Ján Garaj.

Slávnosť prvého svätého prijímania bola v tomto roku obzvlášť očakávanou udalosťou. Po mesiacoch v izolácii a neistote kvôli pandémii, mohli deti 21. júna 2020 osláviť ich veľký deň spolu so svojimi rodinami. Sviatosť Eucharistie prijalo po prvý raz 14 chlapcov a 20 dievčat.

Duchovný otec pripodobnil v homílii prijatie Eucharistie k obdareniu veľkým množstvom darov. „Pán Boh sa nám dáva ako Dar. Dáva sa celý a dáva sa rôznymi spôsobmi. Pán Boh nie je návšteva, ktorá prichádza s taškou a darčekom, ale prichádza s osobitnými milosťami, ktoré na jednej strane potrebujeme k svätosti a na druhej strane nimi môžeme pomáhať svojim blížnym," zdôraznil kňaz v homílii.

Spolupráca s týmito darmi milosti je výzvou pre malých i pre nás veľkých, aby život s Ježišom prinášal ovocie v našom každodennom živote.

-mos-

Božie Telo

Sviatok Božieho Tela pripadol tento rok na 11. júna. Sprievod veriacich s Eucharistickou pocesiou vyšiel opäť do ulíc našej obce, kde pri štyroch oltárikoch, pripravených našími veriacimi, udelil kňaz požehnanie na štyri svetové strany. Dodnes sa snažíme udržiavať tradíciu rozsievania kvetov deťmi, nosenia baldachýnu mládencami, zástavy Panny Márie a procesijného obrazu, ktoré nosia dievčatá v krojoch. Veríme, že tradície našich kresťanských predkov si udržíme čo najdlhšie.

-mr-
Foto zdroj: Miloš Žák

Marek Reguly: “Cítil som, akoby sme im ostali niečo dlžní.”

Vychádza prvá kniha o Židoch v Nižnej

O Židoch v Nižnej sa u nás hovorí len striedmo, ak sa vôbec hovorí. Nie že by sme nechceli, no nemáme o nich informácie. Spomienky na ich osudy si uchovali naši starší spoluobčania. Tí sa však pomaličky od nás vytrácajú a s nimi aj zdroj jedinečných vedomostí. Práve to si uvedomil historik Marek Reguly, keď „vyspovedal“ jednu z pamätníčok. A tak sa rozhodol odhaliť obraz o minulosti nižnianskych Židov. Od prvej stopy pátral takmer šesť rokov všade, kde to bolo možné. Postupne vyskladal mozaiku dejín Židov žijúcich v Nižnej, ktorá teraz vychádza v knižnej podobe s názvom „Život a osudy Židov z Nižnej“.

Marek Reguly (na fotke vľavo) sa téme Židov z Nižnej venuje už takmer 6 rokov.

Marek, už samotný názov knihy naznačuje jej obsah, ale predsa len, povedz čo kniha prináša?

V tejto knihe opisujem spôsob života Židov v Nižnej. Opisujem ich domácnosti, zariadenie, odievanie, venujem sa ich obchodu, respektíve podnikaniu. V knihe možno nájsť ich mená, dátumy, matričné záznamy a podobne.

Už sme načrtli, že podnetom boli Židovské príbehy, ku ktorým si prišiel spontánne pri rozhovore s nižnianskymi pamätníkmi... Ale prečo sa táto téma stala, ak to tak môžem nazvať, tvojim lákadlom?

Prvým impulzom bola naša stará mama, ktorá pracovala u Židov v Turanoch, kde vychovávala dvoch chlapcov. Jeden z nich sa volal Otík a druhý Bubík. Práve to je zaujímavé, že Židia mali v domácnostiach takéto prezývky, teda nevolali sa krstnými menami. No a druhým impulzom bola teta Terézia Mačňáková, ktorá začala týchto Židov viacej spomínať pri mojich návštevách. Tak som sa podujal zozbierať materiál a niečo takéto spísať. Mal som potrebu dať to na papier nielen z jej rozprávania, ale aj z rozprávania ďalších ľudí. Cítil som, akoby sme im ostali niečo dlžní. Veď predsa žili v našej obci, tvorili nielen jej súčasť, ale celú históriu a prispeli k jej rozvoju. Doposiaľ som sa nikde nestretol, že by o nich niekto tak verejne rozprával, takže aspoň takýmto spôsobom som ich chcel zviditeľniť.

Množstvo informácií si získal zo „živých zdrojov“, teda z výpovedí žijúcich svedkov. Odkiaľ si čerpal ďalšie informácie?

Boli to Štátny okresný archív v Dolnom Kubíne, Štátny archív v Žiline so sídlom v Bytči a potom súkromný archív rodiny Meiselovcov, ktorí sú potomkovia jednej Židovskej rodiny z Nižnej, oni žijú v Komárne. Veľmi mi pomohli napríklad aj s fotografiami. Ale úžasný zdroj sú naozaj výpovede pamätníkov z Nižnej. Mnohých sme zachytili na poslednú chvíľu. Ak by sme to neurobili teraz, k tým informáciám by sme sa už nikdy nedostali.

Kedy a ako sa vlastne Židia do Nižnej dostali?

Prvú písomnú zmienku o Židoch v Nižnej máme už z druhej polovice 18. storočia. Oni vlastne migrovali. Prichádzali do severného Uhorska z Holiče, dosť ich prišlo z Poľska, ale aj z Čiech. Medzi takých prvých osadníkov patrili Donnerovci, ktorí prišli z Prahy, podobne ako Meiselovci.

Prichádzali najmä za obchodom, keďže tu nachádzali vhodné podmienky. Už po Tolerančnom patente Jozefa II. mali vhodné podmienky na podnikanie, takže prichádzali na sever Uhorska, kde obchody neboli až tak rozvinuté. Dá sa povedať, že tu sa mali celkom fajn.

Takže obchody im tu išli...

Napríklad Meiselovci boli takí obchodníci, že keď nebolo niečo na trhu dostať, zohnali, priviezli to. Boli to hodiny či rôzne veci do domácnosti. Meiselovci mali taktiež podiely v Podbieľanskom pivovare. Herzovci vlastnili pílu v Podbieli a dolu v dome mali aj garbiarsku dielňu. Jednoducho čo ľudia potrebovali, to priviezli, urobili, zabezpečili. Privážali nábytok, koberce, porcelán... Boli naozaj veľmi šikovní a vedeli hospodáriť, narábať s peniazmi. Takto to opisovali pamätníci.

Akú veľkú komunitu nižnianski Židia tvorili?

K roku 1942, keď nasta-

Marta Hertzová

li deportácie, v Nižnej žilo 5 rodín v počte 17 Židov. Ešte do začiatku 20. storočia ich tu žilo viacej, ale mladí často odchádzali odtiaľto do Viedne či Pešti. Tak ako aj dnes mnohí odchádzajú za prácou do Bratislavy či zahraničia. Príkladom bola 11-členná rodina Platznerovcov. Boli to manželia, ktorí mali deväť detí - osem dcér a jedného syna. Štyri dcéry sa vydali do Pešti, štyri dcéry sa vydali do Viedne a syn si žil v Žiline. Rodičia zomreli, s tým prakticky celá rodina odtiaľto z Nižnej odišla.

V rámci Oravy bol ich počet v Nižnej nízky či vysoký?

Na takú obec, ako bola Nižná v minulosti, to bolo dosť. Lebo poväčšine v takých menších oravských obciach ako napríklad Liesek, alebo iné, žili jedna, maximálne dve rodiny. Takže na tú dobu v Nižnej to bolo naozaj dosť. Samozrejme, že každá z tých rodín mala obchod. Na takú obec ako bola vtedy Nižná, boli štyri obchody a dve krčmy naozaj dosť.

Prežil niekto z Nižnianskych Židov vojnu?

Z týchto všetkých Židov prežila 13 ročná Marta Viera Judita Hertzová, ukrytá v kláštornej pivnici v Žiline. Patrila medzi tých 250 šťastných detí, ktoré prežili. Ďalej prežil ešte aj Eugen Ján Meisel a jeho sestra Terézia s manželom a synom, ktorá bola vydatá v Žiline. (Akým zaujímavým spôsobom Terézia s rodinou prežili sa dozviete v knihe). Tretia dcéra Meiselovcov Sára, žijúca v Čadci, zahynula aj so svojim manželom a dvoma deťmi.

Eugen Ján bol v Šiestom pracovnom prápore, vďaka ktorému sa zachránil. Po vojne sa do Nižnej vrátil, no už nie do rodičovského domu, pretože ten mu už nepatril a preto istý čas býval na Vintiške u Štefana Tomagu, ktorý bol ich rodinný priateľ.

Aj keď o tejto rodine nemôžeš teraz vypovedať všetky zaujímavosti... Dá sa povedať, že toto je rodina, ktorá ťa svojim príbehom zaujala najviac?

V každej rodine bol niekto niečím zaujímavý. Napríklad Zlattnerovci mali dvoch synov Eugena, Oscara a tiež dcéru Alicu. Eugen bol vyštudovaný právnik, Oskar študoval za vojaka z povolania. Na začiatku vojny sa pridali k partizánom, tak bojovali a zahynuli v novembri tesne pred koncom vojny. Alica sa mesiac pred deportáciou vydala do Trstenej. To je tá Alica, ktorá chodila do triedy so sestričkou Justínou Tukovou. So svojim manželom mali na Trstenskom námestí obchod. Alica bola so svojim manželom len 20 dní. Najprv transportovali jej manžela o dva dni aj ju, bola deportovaná tuším 15. marca v 42. Bola v prvom transporte slovenských dievčat z Popradu. Zahynula aj s mužom v koncentračnom tábore.

Ďalšie dve rodiny Heimannovci a Konovci bývali v dome, kde je teraz kvetinárstvo (vedľa Hasičského domu). Viliam s prvou manželkou Máriou a dvoma deťmi, Paulínou a Hugom, neskôr s druhou manželkou Teréziou, synom Arturom a Annou, ktorá tam neskôr bývala s manželom Žigmundom Aladárom Kohnom.

Aké boli vzťahy Židov a našich miestnych obyvateľov? Ako ich naši prarodičia prijímali?

Vzťahy boli dobré. Oni boli napríklad takí, že keď mali aj šábes, tak mali mať po správnosti pozatvárané obchody, ale keď prišli od nás ľudia a potrebovali niečo, tak im obchod otvorili a mohli si nakúpiť. Takže vychádzali v ústrety.

Dokedy tu Židia pôsobili?

Po vojne sa tu občas ukázal Eugen Ján Meisel s rodinou a Marta Hertzová, ktorá sa vracala ku svojim kamarátkam z detstva.

Na záver nám ešte povedz ako to v praxi u teba doma vyzeralo, keď si na všetkých tých dátach pracoval? Predsa len, židovskú komunitu žijúcu pred druhou svetovou vojnou v Nižnej skúmaš už roky.

Áno, skúmam ich už niekoľko rokov. S prestávkami päť alebo šesť rokov. Ono je to dlhoročná záležitosť. Nedá sa naraz prísť k informáciám. ...úprimne, mená som mal všade povystrihované po zemi. Oni totiž boli všetci so sebou nejako poprepletaný. Tak som sa s tým vyhral. Skladal som to ako mozaiku, aby mi to pekne zapadalo jedno do druhého aj s tými dátumami, až som vytvoril, jeden, myslím si, ucelený obraz.

Pozn. red.: Knihu si môžete zakúpiť priamo u Mareka Regulyho, alebo v drogérii Koruna u p. Vírostkovej na Novej Dobe v Nižnej.

-mos-

Akoby ktosi zaklial svet

Má svoje mesto.
Vzduch hustý
od smútku.
Občas
dusí, škrtí.
Zabíja.
Nebo si zavrelo
slnečné okná.
Zeleň
sa stratila
v tajomnej hmle.
Každý ker a strom
je zrazu prízrakom.
Príšerou vrastenou
do zeme.
Nepokoj skáče
nad hlavami ľudí.
S maskami
na nose.
Na ústach.
Na tvári.
Bez úsmevu.

Má svoj panelový dom.
Po predkoch zdedený.
S nebezpečným
odkazom.
Na chodbe.
V kuchyni.
Chaotický výťah
kradne ticho.
Hľadá východ.
Start – restart – end.
Každý deň
lieta
ako temný mrak.
Bez čerstvého povetria.
Za železnou bránou
straší
hustá hmla.
Až k oblohe
naťahuje
jedovaté ruky.
Dnes tak ako včera.
Ani vánok
nezavial.

Má svoju prácu.
Virtuálny tunel.
Programovou rečou
vládne
nad svetom
V energickom počítači
vytrvalo vyhľadáva
múdrosť života.
Ako veľký mág.
Hľadá ...
Rieky, parky, ulice...
Chce svetu ukázať
niekdajšiu
krásu – krás.
Šepot orgovánu.

Akcia vtáky

6. pokračovanie

Tri ostrovy, vlastne mini ostrovčeky, žiarili uprostred rieky Oravy ako smaragdy. Mnohí boli presvedčení, že sú to obyčajné nánosy zeminy, na ktorej sa zachytili najrôznejšie rastliny, semená kvetov a farebné kríky. Ale Ľudka, ktorá sa neprestávala čudovať ich zelenej nádhere, bola presvedčená, že sú jediné na svete, rozprávkové, čarovné... Každý deň, cestou do školy, ba aj zo školy, sa zastavila na brehu rieky, aby pozdravila jej obyvateľov. „Ahoj kačičky! Ahoj labute! Ahoj čajky! Ako sa dnes máte?“ Občas dodala: „ Super deň. Tak veľmi by som tu chcela ostať s vami.“ Ale hneď svoje záškoláctvo zamietla. „To je ale hlúpy nápad.“ Ľudka, ktorá nedokázala odtrhnúť oči od rieky Oravy, ani od jej od ostrovného sveta, bola presvedčená, že je to najkrajšie miesto na svete. Tu sa jej vždy fantázia rozžiarila ako slnko. Popoludní si obyčajne sadla do trávy a snívala, aby neskôr všetky svoje sny preniesla na papier alebo na výkres. Niekedy sa labutiam a kačiciam aj posťažovala na spolužiakov, na učiteľov, ba aj na celú školu. Obyčajne len tak potichu, pošepky... Občas, keď mala dobrú náladu, tak im aj spievala. Len čo zbadala nejakého čierneho chrobáčika, spustila: „Ide pavúk po stene, nesie zlaté prstene, Ľudmilka sa raduje, že jej jeden daruje.“ Teta vychovávateľka v jej novom domove ju naučila ešte aj iné pesničky. Najviac sa jej páčila pieseň o lienke. Aj dnes si ju pospevovala. „ Pánbožkova kravička, kde je tvoja mamička...“ A hneď si aj odpovedala. „Za horami, za dolami... Čo tam robí? Fŕŕŕng do nebíčka.“ Lienka akoby jej rozumela, roztiahla bodkované krídelka a už jej nebolo. Ľudmilke sa zdalo, že odletela kdesi vysoko, vysoko priamo k slnku. Možno aj do nebíčka za jej mamičkou. Rýchle jej zamávala. Vôbec jej neprekážalo, že s rukami nad hlavou vyzerá tak trochu smiešne. Tu na brehu Oravy bolo všetko iné. Voňavé, priateľské a až neuveriteľne krásne. Ľudka s nohami zaborenými vo vysokánskej tráve, začala snívať. Pamätala si každú rozprávku, ktorú počula, alebo ktorú si sama prečítala. Ale jej vlastné predstavy boli omnoho živšie, krajšie, farebnejšie ako tie v knihách. Vysnívala si, že na Vtáčích ostrovoch žijú fúzaté motýle, plyšové medvede s obrovskými okuliarmi a tancujúce zajace. Biele ako sneh. A tiež, že tam býva malá srnka bez mamičky. Na jar alebo v lete, keď celá Orava voňala ako liečivá lúka, Ľudkina fantázia začala zázračne poletovať, tancovať, ba aj výskať. Ľudmilka dokázala napodobňovať tajomné hlasy, ktoré sa ozývali z blízkej horičky. Rozumela reči vtákov, šelesteniu listov, šepotu stromov, žblnkotu Oravy. Pre ňu to bola tá naj... najlepšia super zábava. „Psst... Teraz žiadne fidlikanie. Ani muk.“ Tíšila v to popoludnie cvrlikanie svrčkov. „Myslím, že počujem akýsi známy hlas !“ A potom skríkla: „Wau! To ste naozaj vy? Dobre počujem? Či zase snívam?“ Bola totiž presvedčená, že medzi vtáčím švitorením sa z ostrovného sveta ozývajú známe hlasy jej priateľov Chvostíkov. Akoby ju volali. Poobzerala sa. No na hladine rieky videla len plávajúce labute. Pred časom si sama pre seba prvý z ostrovčekov pomenovala Labutím ostrovom. Aj teraz sa okolo neho zhromažďovali biele vtáky. Boli to jej kamaráti. Celú zimu im nosila vo vaku medzi zošitmi a knihami chlieb zo školskej jedálne. Raz sa spolu s nimi takmer okúpala. S hrôzou si pripomenula, ako jej pri kŕmení v jedno zimné popoludnie uchmatli farebný výkres. Namaľovala ho počas voľnej hodiny. Niektorí jej spolužiaci vtedy hrali ping pong, iní ich povzbudzovali, alebo len tak sedeli v laviciach aj na laviciach a zhovárali sa. Ľudka, ktorá sedela sama, začala maľovať. To robila v škole najradšej. Z výkresu sa na ňu začala usmievať jej prvá pani učiteľka. S medovými vlasmi, rovnaký-

mi okuliarmi, oblečená v zelených šatách. Tak ako si ju zapamätala. „Vráťte mi moju pani učiteľku," kričala, keď bežala po zasneženom brehu Oravy za krídlatými zlodejkami. Nakoniec všetko dopadlo dobre a Ľudka do primrznutej rieky nespadla, ale pani učiteľku jej labute nevrátili. Za to voda uprostred rieky sa zafarbila nazeleno od vymaľovaných šiat na výkrese a aj do zlatohnedá od učiteľkiných vlasov. „Ale čo to počujem?" Práve teraz sa Ľudmilke zazdalo, že počuje hlas stratenej pani učiteľky. „Hore hlavu Ľudka. Ty to zvládneš" Ľudmilka zosmutnela. „Čo zvládnem?" Spýtala sa so slzami v očiach. „Veď to nie je fér. Keby som mala krídla ako labute alebo čajky, mohla by som lietať krížom - krážom, kde by som chcela. Navštívila by som všetky ostrovy tak rýchlo ako vietor. Znova by som uvidela Chvostíkov. Mohla by som im povedať, že bez nich už 5. A nie je zaujímavá. Myslím si to ja, aj moji spolužiaci. A ešte by som s nimi zažila mnoho dobrodružstiev. Ale takto..." Nebolo to prvýkrát, čo Ľudka rozmýšľala o návšteve ostrovného sveta. Veľmi ju priťahoval. Vlastne ju lákalo všetko neznáme. „Musím! Musím niečo vymyslieť." A tak premýšľala a premýšľala... Na brehu rieky Oravy mohla robiť, čo len chcela. Mohla naháňať motýle, zbierať púpavy, spievať, zhovárať sa so slnkom, premýšľať... Tu sa jej nikto neposmieval. Nenazýval ju prišelcom. Nenadával jej do uplakaných ufňukancov... Ale ona chcela viac. Chcela preskúmať ostrovný svet. A potom všetko - všetučko namaľovať. A ešte... V to popoludnie sa chcela presvedčiť, že vtáčia rodinka Chvostíkov je už v bezpečí. Že si našla na Labuťom ostrove svoj spevavý domov. „Už to mám!" Zvolala, keď uvidela na hladine rieky hrdého káčera s húfom verných kačíc. Plávali rovno za sebou. Takto spolu vyzerali ako malá plť.

(Pokračovanie nabudúce)

-mkch-

Krištáľovú vodu.
Aj spievajúci lužný les.
A dnes...
Všade smutne svietia
haldy
toxického smetia.
Jedovatý
smog a stres .

Má svoju kultúru.
Z obrovitej plazmy
slovo
sa prekára
so slovom.
Ba aj s celou vetou.
Hlava – nehlava.
Hlúpo a bez pravidiel.
Akási ozvena prázdnoty
bez zábran útočí.
Na súkromné životy.
Na príbehy.
Na sny.
Na dušu človeka.
Občas
sa krv spení.
Násilie, nenávisť
kamkoľvek dovidíš...
Dymí a nehasne.
Takmer celý večer...
Takmer každý deň.
Vraj to tak musí byť.
Vraj sa ináč nedá.

-mkch-

Pomník vojaka

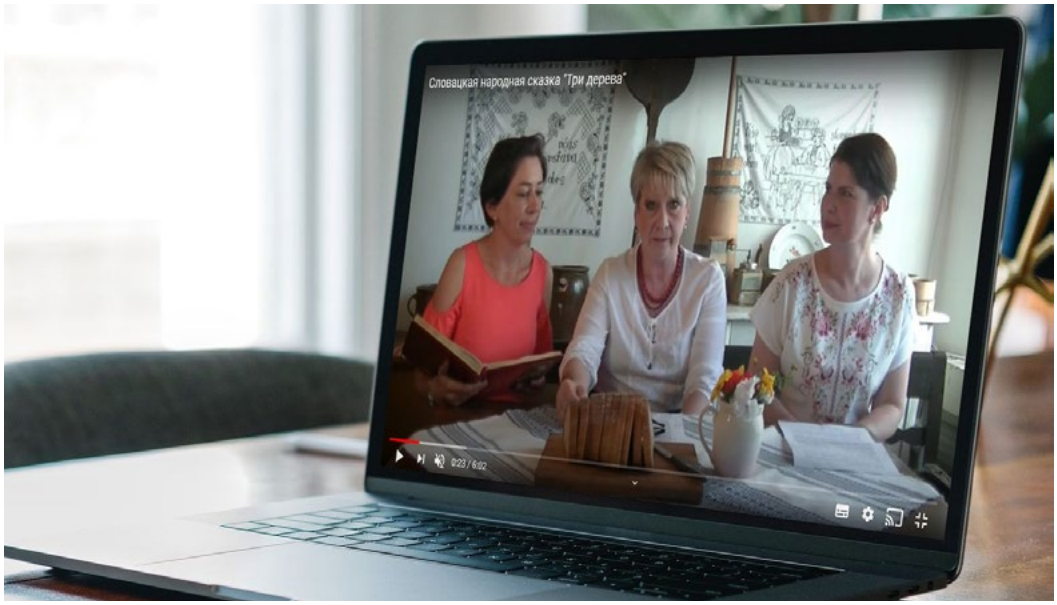
Prechádzkou po Prasatíne môžeme objaviť osamelý jednoduchý náhrobný kameň. Komu vlastne patrí? Podľa slov zosnulého Jána Kičina práve v týchto miestach počas druhej svetovej vojny zahynul neznámy nemecký vojak. Ruskí vojaci ho zabili, vyzliekli odev a zasypali zeminou. Preto sa Ján približne v 50-60 rokoch rozhodol, nedbajúc na okolie, že na približnom mieste, ako si to pamätal, položí na znak úcty aspoň veľký kameň. S vytesaným krížom a iniciálkami tak na tomto vrchu stojí dodnes. Za tento humánny skutok ho vtedajšia komunistická spoločnosť dokonca stíhala a kritizovala, keďže nešlo o ruského, ale nemeckého vojaka. Vnímal však, že každý bez rozdielu má právo na nezabudnuteľné posledné miesto svojho odpočinku, aby tam mohla odznieť modlitba za večné odpočinutie pre zosnulého. Preto ak toto miesto niekedy nájdete, môžete s týmto úmyslom myslieť na všetkých padlých.

-mas-

Myšlienky na správnom mieste

Krátka upútavka na ruský online projekt o rozprávkach, o úspechoch Oravcov v tomto projekte a o kráse a dôležitosti rozprávky v každodennom živote.

Stali sme sa súčasťou doby plnej zvláštností, očakávania, strachov aj nádejí. Súčasná situácia plná opatrení, zistení o novom víruse, plná netradičných situácií, kedy mnohí z nás nemôžu udržiavať bežné vzťahy, byť s milovanými, si žiada, aby sme si držali myšlienky na správnom mieste.

Kde to miesto hľadať? Zrejme má to miesto každý z nás niekde vo svojom vnútri, kde pestuje svoje dobro a odvahu byť druhým nápomocný. Mnohí z nás sú v samote, izolovaní a vtedy je potrebná sila ducha. Niekto takéto chvíle vypĺňa myšlienkami na rodinu, vierou, modlitbou, niekto knihou, čítaním, vzdelávaním. Každý z nás ale potrebuje svoje „duchovné“ správne miesto, kde hľadá podnety a inšpiráciu k dobru aj ku zvládaniu každodennosti.

V záplave jednostranných správ a noviniek asi často hľadáme niečo milé a pozitívne, čo nám myšlienky zavedie do správnej komnaty. Otvorte svoju komnatu, najlepšie tú rozprávkovú. Je najkrajšia, pretože v nej víťazí dobro nad zlom. Verme, že poslanie rozprávky funguje aj v reálnej každodennosti.

Táto komnata sa môže otvoriť aj pri čítaní, pozeraní a štúdovaní online projektu „Rozprávka – poháľaj sa a spoznaj svoje korene“, ktorú zverejnili stránky klasika ruskej detskej literatúry Sergeja Michalkova.

Stránka www.svmihalkov.ru je literárnym projektom, kde nájdete inšpirácie a rôzne konkurzy, súťaže, projekty a výzvy. V duchu jeho hlavnej myšlienky „dnes deti – zajtra národ“ sa nesie aj spomínaný projekt o rozprávke. Ako každý vieme, rozprávka je nádherný literárny útvar, s ktorým má skúsenosť každý, aj ten, kto číta menej. Vyzerá to, že súčasnú generáciu mladých rozprávka nemôže zaujať, že je pre nich neatraktívna. Opak je však pravdou, dá sa na nej dobre stavať, pretože rozprávky pozná každý. Zároveň je dnes mimoriadne populárny žáner fantasy literatúry a filmov, čo sú vlastne tiež legendy, rozprávky, imaginárne boje dobra so zlom. Práve preto je myšlienka prezentovania rozprávok v rámci online projektu mimoriadne aktuálna. Pri rozprávke „sa zabudneme“ a chceme sa stať lepšími.

Ruská kultúrna nadácia, ktorá spustila online projekt „Rozprávka – poháľaj sa a spoznaj svoje korene“, zbiera na stránke Sergeja Michalkova videá, v ktorých sa každý týždeň predstavia spisovatelia, herci, učitelia, umelci, hudobníci a čítajú rozprávky o národoch sveta.

„Dúfame, že zoznámenie sa s bohatým folklórnym dedičstvom ľudstva a s príbehmi rôznych národov vám umožní pocítiť všestrannosť sveta, v ktorom žijeme, porozumieť a prijať svetonázor ostatných ľudí a národov,“ nájdete na webovej stránke www.svmihalkov.ru

V treťom augustovom týždni predstavil projekt slovenskú ľudovú rozprávku „Tri stromy“ v podaní Natálie Rakovanovej, Rusky žijúcej na Slovensku a dvoch výborných učiteliek ruského jazyka zo Spojenej školy v Nižnej Moniky Barčakovej a Evy Kázikovej. Prečítali nám časť slovenskej národ-

nej rozprávky, predstavili nám ilustrácie z krásnej knihy Baba Jaga a iné a v programe nechýbala ani ľudová hudba pod vedením Jána Homolu. „Chceli sme ľuďom z rôznych krajín priblížiť slovenské ľudové umenie, ukázať ilustrácie detských kníh a zbierku známok s motívmi ruských a slovenských rozprávok.“ Prezentovanie slovenskej kultúry a folklóru sa týmto krátkym videom výborne podarilo, čo môžete posúdiť aj sami na youtube.com.

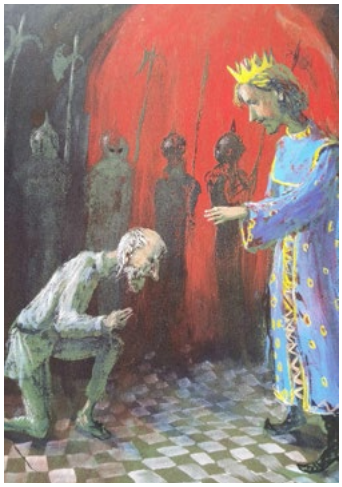
Pani učiteľka PhDr. Barčáková, rusistka, stredoškolská profesorka SŠ v Nižnej, sa s týmto projektom a programom posunula ešte ďalej. „S týmto online programom pracujeme aj na hodinách ruského jazyka, sledujeme video so slovenskou rozprávkou „Tri stromy“ a následne ho študenti analyzujú, venujú sa téme. Spoznávanie rozprávok veľmi pomáha spoznávať kultúru a dedičstvo tradícií jednotlivých národov.

Pani Barčákova napísala k tejto téme nádherný obohacujúci článok, ktorý je aj pre laika obrovským prínosom do každodenného života. „Rozprávka má osobitné miesto v učebných osnovách rodného a cudzieho jazyka. Pre študentov stredných škôl sú rozprávky zaradené do programu hodiny ruského jazyka na tému: „Nie je budúcnosť bez minulosti“. Jej článok je krásnou analýzou témy rozprávkovej, jej dôležitosti, ale hlavne využitia ako učebného materiálu. Pani Barčáková tu ukázala, že keď sa človek niečomu venuje so zanietením, stretne sa s pochopením a ocenením. Kvalitu jej textu ohodnotili aj na moskovskej známej stránke www.svmihalkov.ru, ktorú sme tu už spomínali. Celý článok Moniky Barčakovej „Rozprávka o ľudskom živote na hodine ruského jazyka“ bol publikovaný v časopise „Russian Language in the Center of Europe“, ktorý bude online dostupný od 15. novembra 2020 na webovej stránke Asociácie rusistov Slovenska (www.arsk.sk). Ďakujeme jej za reprezentáciu Slovenska, našej Oravy. Jej myšlienky sú zjavne na pravom mieste.

Verme, že aj s pomocou rozprávok, návštev krásnych tajomných komnát, si spoločne vytvoríme svet, v ktorom dobro víťazí nad zlom a v ktorom sú naše myšlienky upratané v správnej polici.

Slovami básnika Milana Rúfusa: „Rozprávky nevznikajú preto, aby deti zaspali, ale aby sa dospelí zobudili.“

Zdroj:
www.svmihalkov.ru

Michalkov Sergej Vladimirovič

Klasik ruskej detskej literatúry, štátnik a verejný činiteľ, prvý prezident Rady pre ruské detské knihy, básnik, fabulista, dramatik, rozprávač príbehov, autor pedagogických diel, verný občan vlasti, veterán Veľkej vlasteneckej vojny, autor dvoch hymien Sovietskeho zväzu a hymny Ruska.

Počas desaťročí jeho tvorivého života vyšlo z pera Sergeja Vladimiroviča veľa diel, ktoré mu priniesli slávu detského básnika, dramatika, satirika, scenáristu. Všetci v našej krajine poznajú Sergeja Michalkova, od mladých po starých. Každá rodina má jeho knihy. Celkový náklad Michalkovských kníh, ktoré vo svete vyšli v rôznych jazykoch, je asi päťsto miliónov výtlačkov. Jeho básne, hry, rozprávky a príbehy vychádzajú zo skutočných univerzálnych ľudských hodnôt: dobra a spravodlivosti, bratstva a lásky. A to sa netýka iba literárnej tvorivosti pre deti - Sergej Michalkov je známy ako satirik. Je autorom viac ako dvestošesťdesiat bájok a satirických básní. Napísané v rôznych rokoch dvadsiateho storočia, aj dnes znejú moderne a relevantne.

Sergej Vladimirovič Michalkov je známy nielen ako spisovateľ, básnik, dramatik, ale aj ako verejný činiteľ. Dlhodobá práca Sergeja Vladimiroviča Michalkova bola poznačená vysokými vládnymi oceneniami Sovietskeho zväzu, Ruskej federácie, prestížnymi titulmi, diplomami, cenami, osobnými medailami domácich, zahraničných a medzinárodných organizácií.

Nižná konečne pretrhla nepriaznivú šnúru

V. liga
Nižná – Vavrečka 3:2 (2:0)

Góly: 33. a 66. T. Zboroň (1 z 11 m), 36. T. Ujmiak – 51. M. Pikoš, 54. F. Masničák

Nižná podnikla nebezpečný útok už v 4. min. Pňaček pekne vnikol do šestnástky, prihrávkou hľadal Bútoru, no ten netrafil loptu. Ten istý hráč spálil o štyri minúty ďalšiu gólovú príležitosť. Postupoval sám na súperovho brankára, no neuspel. V 25. min kopali priamy kop hostia. Bravúrnym zákrokom sa však zaskvel domáci brankár Dávid Brčák. V 33. min sa Nižnej podarilo otvoriť skóre. Po priamom kope Jaroslava Daňu a prihrávke Andreja Brčáka rozvlnil sieť Tomáš Zboroň. O tri minúty viedli domáci už dvojgólovým rozdielom. Po centri do šestnástky poslal loptu pod brvno Ujmiak.

Krátko po zmene strán sa však Vavrečke podarilo vyrovnať. Najskôr v 51. min po rohovom kope hlavičkoval presne Pikoš. O tri minúty František Masničák síce zahodil penaltu, no z následnej dorážky sa už nemýlil. Nižná sa po dvoch inkasovaných góloch konečne prebrala. V 57. min mohol skórovať Mores, no hosťujúci obranca na poslednú chvíľu zblokoval jeho strelu. V 66. min zahral jeden z hosťujúcich hráčov v pokutovom území rukou. Rozhodca tak nariadil pokutový kop pre Nižnú. Loptu si na biely bod postavil Tomáš Zboroň a nezaváhal. Domáci si jednogólový náskok bez problémov udržali až do záverečného hvizdu. Získali tak veľmi dôležité tri body. Zvíťazili naposledy v druhom kole proti Trstenej.

DOMÁCI: D. Brčák – J. Hradský, M. Zboja, P. Pňaček, A. Kozáčik, T. Zboroň, T. Ujmiak, J. Daňa, A. Brčák, M. Bútora (89. S. Zaťko), M. Mores

HOSTIA: J. Holub – M. Pikoš, J. Iliev, D. Bobák (46. O. Čajka), J. Kurtulík, V. Čiernik, F. Masničák, O. Branický, M. Pleva (86. D. Dendis), J. Pindura, D. Adamec

ŽK: 59. T. Ujmiak, 63. J. Daňa, 84. M. Mores – 89. J. Pindura

Zdroj: myorava.sme.sk
-tf-

Prvá desiatka ušla o jeden krôčik

Michal Tuka bežal najťažší beh do vrchu na Slovensku, Tatranskú šelmu.

„Vždy tam hore na kopci je človek očarený. Po výživných 1400 metroch výškových som bol rád, že vidím cieľovú líniu a kopec známych v nej," začína rozprávanie Michal Tuka z Nižnej, ktorý odbehol najnáročnejší beh do vrchu na Slovensku a v strednej Európe, Tatranskú šelmu Vertical.

Štartovalo sa v Starom Smokovci (1025 m) a končilo na Slavkovskom štíte (2452 m). Vzdialenosť predstavovala sedem kilometrov, ale výškové prevýšenie ju niekoľkonásobne zväčšilo. „Bežať v takom prostredí je jednoducho niečo výnimočné. Pre mňa zatiaľ najkrajšie preteky, ktorých som sa zúčastnil. Aby som podal čo najlepší výkon, musel som si siahnuť ako každý športovec na dno síl. Absolvoval som veľa špecifických tréningov, ktoré sú v tých skalách nevyhnutné. Preteky už boli iba zber úrody, na ktorú sa musel človek veruže dosť nadrieť."

Trasu Tatranskej šelmy si člen Triatlon teamu Vavrečka odbehol aj vlani, ale nesúťažne. Nezmestil sa na štartovú listinu s limitom 200 pretekárov. Registrácia sa vypredala behom hodiny. „Čas som si vôbec nesledoval. Ne-

ponáhľal som sa. Spod vrcholu ma tiež vyhnala búrka."

Tohtoročnú Tatranskú šelmu si už Michal užil plnými dúškami, i keď pár týždňov pred pretekami bojoval so zápalom okostice. „Išiel som na preteky so skromnými cieľmi, aby som s Božou pomocou došiel aspoň do 20. miesta."

Ambície dokázal vylepšiť takmer o celú desiatku. S Poliakom dobehol v rovnakom čase, ale chýbal mu jeden krok. Skončil napokon na úžasnom jedenástom mieste (1:12:07 h). „V tých skalách nie je sranda špurtovať. Ďakujem za 11. miesto. Som spokojný a motivovaný posunúť toto umiestnenie vyššie a vyššie."

Dvadsaťpäťročný bežec z Oravy plánuje tento rok absolvovať ešte niekoľko behov do vrchu a vysokohorský duatlon. Tiež chce podporiť Oravskú bežeckú ligu. „Behy do vrchu sú to, čomu sa venujem. Ďakujem Bohu, že žijem v tak krásnom prostredí Západných Tatier a Magury, kde sú tréningové podmienky na výbornej úrovni."

Tatranskú šelmu absolvovala tiež Jana Žuffová z ŠK Oravaman, ktorá dosiahla medzi ženami trinásty najlepší čas (1:33:00 h).

Zdroj: myorava.sme.sk
-tf-

CYKLOKLUB NIŽNÁ

BAJKOVANIE POD BABOU HOROU

Víkendovka pod Babou Horou sa uskutočnila v zázemí útulnej Marianovej chaty na Slanej vode. Sobotná jazda merala zhruba 75 km a preverila silu a vytrvalosť všetkých zúčastnených. Navštívili sme severný pól Slovenska - Modralovú, potom susedné traily v poľskej Zawoji... Nedeľa mala byť teda v znamení oddychovej jazdy po okolitých cestičkách, ale človek mieni, mtb-trasa mení. A tak po prejdení chotárov Mutného, Oravského Veselého, Sihelného, Rabče, Rabčíc a Hviezdoslavovej horárne sme na tachometroch mali asi 60 km.

ZÁKAMENSKÝM GRÚŇOM

Cyklisti zo Zákamenného - Cyklokľud - poriadali druhý ročník prechodu na horských bicykloch po zákamenských grúňoch, lúkach, kopčekoch a lesoch. Tí, ktorí chodia do Zákamenného na lyžiarske zimné prechody poznali trať, lebo tá bajková sa išla presne naopak a bolo to zhruba 25 km. Tí zdatnejší si ešte pridali 11 km okruh. Organizátorov potešilo počasie, nakoľko všade okolo v noci sa prehnala búrka, ktorá by znepríjemnila trať a určite by neprišlo toľko bajkerov. Na štarte sa zišlo a do cieľa ich prišlo okolo 250. Záverečný skvelý kotlíkový gulášik a chladené pivko v tieni... čo viac si priať po vydarenom dni.

(pokračovanie na str. 38)

2 ročník cykloprechodu Zakamenským grúňom.

Víkend pod Babou Horou.

4 - DŇOVKA V ZAMAROVCIACH

Naše pravidelné 4-dňové cyklovýlety nás tento rok zaviedli do kraja Matúša Čáka Trenčianskeho – do povodia rieky Váh. Naši priatelia z Trenčína – Miloš a Zuzka – nám pripravili bohatý cyklistický program, ktorý sme rozvrhli na tri dni. Boli aj rovinky po nových cyklotrasách okolo Váhu a boli aj kopčeky. A kto si myslí, že len také „krtince„ tak treba skúsiť Inovec, alebo Vlčí vrch, a tiež aj Mikulčín vrch, kde nás čakalo 27% stúpanie... Strmšie už bolo len jazdiť po strechách. 20-členný peleton si ako svoju základňu zvolil penzion IN v Zamarovciach, odkiaľ sa dá veľmi ľahko napojiť na Vážsku cyklomagistrálu, ktorá vás vyvedie z centra Trenčína kamkoľvek. Prvý deň sme sa rozjazdili okolo rieky Váh, okolo ktorého vyrastajú kvalitné cyklotrasy. V budúcnosti sa plánuje prepojiť mesto Piešťany s Nosickou priehradou, čo by malo byť cca 85km. Druhý deň sme naplánovali výlet do Haluzíc, kde sa nachádza známa tiesňava a aj opevnený románsky kostol. Nevynechali sme tiež rozhľadňu Hájnica a tiež návštevu vyhlásenej pálenice v Bošáci. Tretí deň bola naplánovaná už ťažšia túra na Inovec. Zdalo by sa, že na dolniakoch nie sú kopce, ale tento v pohorí Považský Inovec nás dostatočne vyskúšal, ako sme na tom s vytrvalosťou do kopca. Odmenou za výkon nám bol výhľad z Inovca, z rozhľadne Helena, z ktorej bol kruhový výhľad široko-ďaleko. Posledný deň to bolo ešte o niečo náročnejšie, lebo naši hostitelia pre nás pripravili extrémne stúpanie na moravský Mikulčín vrch, kde naše cyklokompjútre nám ukázali aj 27% stúpanie.... Také na Orave, ani nikde na Slovensku nenájdete.

-io-

Foto zdroj: I. Opát, Ľ.Franko a M. Ďurečková

Zamarovce

Tímu Forever young Nižná sa nepodaril obhájiť minuloročný titul na Medzinárodnom florbalovom turnaji nad 30 rokov

V dňoch 27. - 28. 6. 2020 sa konal 7. ročník medzinárodného florbalového turnaja hráčov nad 30 rokov v Tvrdošíne.

Po 3-mesačnej florbalovej pauze nebolo jednoduché obhájiť minuloročný titul. Vyrovnanosť tímov, strelecká smola na strane Nižnianských hráčov, náročný systém hrania: každý s každým a až tri remizované zápasy stačili tento rok na tretie miesto. Aj napriek tomu, že ako jediný tím sme dokázali vyhrávať 5:3 a napokon remizovať 5:5 s víťazom turnaja, putuje tohtoročný titul zaslúžene do Senice.

Nižnú reprezentovali:

Vladimír Chromek, Juraj Bača, Jakub Činčara, Martin Tomaga, Pavol Zeman, Marek Kuboš, Juraj Vajduľák, Marek Baranec, Ján Kuník, Dušan Rošťák, brankári: Jozef Kubala, Michal Pažitka, coach: Miroslav Gáll.

-jub-

Tréner Nižnej: Naše presilovky nejdem radšej komentovať

Oravské kluby v najvyššej slovenskej florbalovej súťaži odohrali ďalšie zápasy.

Extraliga muži

Nižná – Záhorská Bystrica 8:7 (1:1,4:3,3:3)
Bachan (Laštík), J. Košarišťan (Reguly), P. Čuporák (Laštík), Zemančík (Nákačka), Reguly (Zemančík), Zemančík (Reguly), Reguly (Nákačka), Medžo

Patrik Bachan, tréner a hráč Nižnej: Síce sme vyhrali, no nemôžem povedať, že by som bol s výkonom spokojný. Urobili sme veľa individuálnych chýb po technickej i psychickej stránke. Bolo vidieť, že súper je skúsený a všetky naše chyby v momente trestal. Našťastie, nám padlo osem gólov. V kľúčových momentoch nás podržal brankár Kaššák, pre ktorého to bol veľmi ťažký zápas. Mali sme prevahu a strely išli na neho sporadicky. Naše presilovky nejdem ani komentovať, budeme na nich usilovnejšie pracovať.

Zdroj: myorava.sme.sk
-tf-

Florbalová Nižná sa rozrastá

Obľúbený turnaj začal pod holým nebom, no pre nepriaznivé počasie musel byť presťahovaný do telocvične.

NIŽNÁ. Fanúšikovia florbalu si mohli vychutnať tento šport pod holým nebom. Konal sa obľúbený turnaj Florbalová Nižná. „Výsledky neboli až tak dôležité, preto diváci videli veľa krásnych gólových akcií," hovorí jeden z organizátorov Martin Latka. „Ďakujeme sponzorom, bez nich by nemal tento turnaj tak dlhoročnú tradíciu."

Okrem tradičných účastníkov (Kolónia, Dedina, Malá Orava) pribudli Rabča, Trstená a Oravský Biely Potok. Na ihrisku sa predviedlo veľa známych tvárí z extraligovej Nižnej, prvoligového tímu Rabče i staronových florbalistov, ktorí oprášili svoje hokejky. Veľkou ozdobou bol reprezentant Peter Nehila, ktorého draftovala Rabča. „Počasie nám zo začiatku prialo a tak sme mohli vidieť zaujímavé zápasy. Vyraďovacie duely prebiehali už v telocvični, keďže začalo pršať," povedal Martin Latka.

Finálové obsadenie tvorili družstvá Kolónia a Rabča. O celkovom víťazovi rozhodli až samostatné nájazdy. Zápas skončil nerozhodne 6:6. Viac pevných nervov a šťastia mali hráči Kolónie, ktorí sa mohli oprieť o góly najlepšieho strelca Matúša Medža a v bránke zas čaroval Jakub Kepšta. Najužitočnejším hráčom sa stal Martin Adamčík z Rabče.

Konečné poradie
1. Kolónia, 2. Rabča,
3. Oravský Biely Potok,
4. Dedina, 5. Malá Orava,
6. Trstená

Zdroj: myorava.sme.sk
-tf-

Ninjacup 2020 napísal strhujúci záver

V dňoch 25. až 27. júna 2020 sa konal na futbalovom štadióne už piaty ročník turnaja Ninjacup.

Spoločná fotka po turnaji.

Ninjacup - turnaj a zábava pod holým nebom patrí medzi jedinečné turnaje. Na jednom mieste dokázal tento turnaj spojiť dva rôzne športy a to futbal a florbal to všetko na Futbalovom štadióne v Nižnej. Mottom turnaja je: „Ninja si vždy vyberie ťažšiu cestu“. Treba byť všestranný, nakoľko tím prihlásený do turnaja sa musí zúčastniť obidvoch športov. V konečnom zúčtovaní môže tím vyhrať futbalovú, alebo florbalovú časť turnaja zvlášť, ale celkovým víťazom Ninjacup-u sa stáva tím, ktorý nazbiera v súčte obidvoch športov najviac bodov. Ninjacup-u sa môžu zúčastniť hráči starší ako 15 rokov. Pre hráčov mladších ako 15 rokov býva deň pred začiatkom hlavného turnaja - Ninjacup Junior. Mužstvá môžu byť miešané, čiže sa turnaja môžu zúčastniť aj dievčatá.

Piaty ročník ohrozovali obmedzenia spôsobené koronavírusom, no napokon sa turnaj odohral. V plánovanom termíne sa prihlásilo celkovo 17 mužstiev. Trojdňový maratón odštartovali vo štvrtok 25. 6. 2020 Juniori do 15 rokov. Z prvenstva nakoniec sa tešil tím Dlhá. Najužitočnejším hráčom sa stal Martin Košarišťan.

Konečné poradie Juniori:
1. Dlhá
2. Pobrežie liehoviny
3. Na poslednú chvíľu
4. Nižná Hooligans

Najužitočnejší hráč:
Martin Košarišťan.

Ďalšie dva dni patrili už dospelým, kde sa opäť stretlo veľa známych futbalových i florbalových mien. V akcii sme mohli vidieť reprezentantov Slovenska vo florbale, ale aj hráčov, ktorí v minulosti pôsobili v najvyššej futbalovej súťaži. Najlepšie futbalové umenie predviedlo mužstvo TJ Olympic Šútovo, vo florbale triumfovalo mužstvo S Nikým. Športové emócie sa naplno prejavili v záverečnej fáze turnaja, keď sa rozhodovalo o konečnom poradí. TJ Olympic Šútovo vyhrala finále futbalového turnaja a jeho hráči oslavovali aj prvenstvo v celkovom poradí. Tešili sa však predčasne, lebo v súčte bodov aj za florbal mali rovnako bodov ako družstvo Starek Transport, ale horšie skóre o dva góly.

Víťaz turnaja Starek Transport.

Z celkového prvenstva sa tak tešilo mužstvo Starek Transport, strieborné medaile patrili TJ Olympic Šútovo a bronz ostal mužstvu Nealko. Najužitočnejším hráčom sa stal Samuel Zemančík z tímu Majstri.

Konečné poradie Seniori:
1. Starek Transport
2. TJ Olympic Šútovo
3. Nealko
4. S Nikým
5. Majstri
6. SSC Neopil
7. Engerau Boys BA
8. PANTERI
9. SSC Opil
10. Reprezentácia 1976
11. Mijoci Ba Co
12. Dynamo borvajz
14. Guacamole

Futbal poradie:
1. TJ Olympic Šútovo
2. Nealko
3. Starek Transport
4. SSC Neopil
5. Majstri
6. Engerau Boys BA
7. SCC Opil
8. PANTERI
9. S nikým
10. Dynamo borvajz
11. Mijoci Ba Co
12. Reprezentácia 1976
13. Guacamole

Florbal poradie:
1. S nikým
2. Starek transport
3. Majstri
4. TJ Olympic Šútovo
5. Engerau Boys BA
6. Nealko
7. SSC Neopil
8. Reprezentácia 1976
9. PANTERI
10. Mijoci Ba Co
11. SSC Opil
12. Dynamo borvajz
13. Guacamole

Individuálne Ocenenia:
Najlepší brankár florbal:
Matúš Staroň
Najlepší brankár futbal:
Matej Lajš
Najužitočnejší hráč:
Samuel Zemančík

“Žiť športom je krásne, ale podať pri ňom pomocnú ruku je ešte krajšie.“

Ninjacup má aj benefičný charakter. V spolupráci s občianskym združením Misia mladých a Connected sa organizovala počas turnaja zbierka. Suma

550 eur putovala tento rok do Brezy pre Moniku Masiarovú, ktorá sa stará 24 hodín o dcérku na vozíčku. Zároveň sa stará aj o svoju maminu, ktorá je imobilná.

Nielen hráči, ale aj diváci mali možnosť prispieť počas celého turnaja do krabičky, kde bolo priložené aj číslo účtu. Finančnú odmenu vo výške 150 eur pre víťaza turnaja venoval Starek Transport spomínanej rodine.

“REPREZENTÁCIA 1976“

Na turnaji nebola núdza len o kvalitné výkony, ale aj o dobrú náladu. S originálnym nápadom prišlo mužstvo s názvom Reprezentácia 1976. Svojím imidžom hlavne v podobe dresov pripomínali víťazné mužstvo Československa na Majstrovstvách Európy v Belehrade 1976. Na ich dresoch nechýbali mená ako Masný, Viktor, Čapkovič, Veselý, Panenka, Jurkemik, Ondruš, Móder či Dobiáš.

Na záver sa treba poďakovať tímu vyše 40-tich ľudí, ktorý sa staral počas celých troch dní o pohodu a bezproblémový priebeh turnaja. Taktiež nemôžeme zabudnúť na všetkých sponzorov, hlavne firmu Starek Transport a Obec Nižná. Poďakovanie patrí aj Technickým službám Nižná za ústretovosť. Samozrejme všetkých pozývame na 6. ročník, ktorý sa uskutoční 24. až 26. júna 2021.

S originálnym nápadom sa prezentovalo mužstvo Reprezentácia 1976.

-ab-

Oplotenie Futbalového štadióna v Nižnej

Na Futbalovom štadióne v Nižnej prebehla v mesiacoch august a september rekonštrukcia časti oplotenia pri hlavnej tribúne. Súčasne bolo opravené a zrekonštruované osvetlenie na hlavnej tribúne. Projekt obnova oplotenia pri hlavnej tribúne v dĺžke 115 m podporil Nadačný fond KIA v nadácii Pontis, taktiež veľkou mierou Obec Nižná a Technické služby. Netreba zabudnúť aj na pomoc dobrovoľníkov a hráčov FK Nižná. Budúci rok je v pláne pokračovať v postupnom dobudovaní oplotenia.

-ab-

Futbalová akadémia FK Nižná

Vo futbalovom klube sa už dlhšie pohrávajú s myšlienkou vytvoriť projekt zameraný na rozvoj talentovanej mládeže v Nižnej. Rok 2021 by mal byť štartovacím obdobím pre vznik FUTBALOVEJ AKADÉMIE. Spočíval by v celoročnom nábore detí od 5 do 13 rokov, ktoré by pod dohľadom trénerov s licenciou UEFA pravidelne trénovali a zúčastňovali sa turnajov nielen doma ale aj v zahraničí. Tento projekt budú podporovať zaujímavé futbalové osobnosti a vo vedení budú ľudia, ktorí majú skúsenosti s podobnými projektami. Vybudovanie akadémie bude veľmi dôležitým krokom na ceste za cieľom vo výchove talentovaných futbalistov a pozdvihnutí mena obce NIŽNÁ.

-ab-

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Spoločenská rubrika občanov Nižnej a Zemianskej Dediny od 1. februára do 31. októbra 2020.

Narodenie detí

Beňová Zuzana
Beretová Barbora
Bútora Nykko
Činčara Timotej
Dedinský Juraj
Drozd Bryan
Garabášová Sára
Grman Markus
Hajdučák Matej
Kanta Marko
Kendrala Tomáš
Kičinová Lucia
Kizek Daniel
Korčušková Eliška
Kratoň Tymon Liam
Kufová Viktória
Labdíková Júlia
Madleňáková Lívia
Madzin Samuel
Mariašová Mia
Mlynarčíková Mia
Obecajčíková Anežka
Obtulovičová Tatiana
Pitáková Monika
Polťák Filip
Sloboda Timotej
Stanček Jakub
Tuková Miriam
Vasek Oliver
Žuffa Matej
Žuffová Emília
Žuffová Kristína
Hodničák Samuel
Laťáková Viktória
Laťák Jeremiáš
Chrenka Mário

Uzavretie manželstva

Peter Hric – Miroslava Nadányiová
Juraj Cabadaj – Monika Škapcová
Lukáš Kachút – Dominika Kuráňová
Peter Medvecký – Šarlota Šaligová
Štefan Zeman – Martina Tomičková
Peter Pleva – Denisa Cagalová
František Šangala – Gabriela Babinská
Viliam Vrábeľ – Mária Drozdová
Branislav Majer – Marika Pacurová
Ľubomír Mariaš – Monika Hovančíková
Filip Fejerčák – Júlia Dedinská
Marián Grúň – Dominika Baričáková
Bc. Miroslav Grman – Nikola Matijová
Juraj Guldan – Katarína Ulrichová
Alojz Smutňák – Anna Regulyová

Zomrelí občania

Belopotočan Miroslav
Branický Marian
Čierny Jozef
Duraj Juraj
Glasa Viliam
Hulej Pavol
Chomová Vlastimila
Kachút Milan
Križan Ján
Krkoška Jozef
Kubinec Dominik
Leginus Viktor
Meľková Emilia
Mikušovská Štefánia
Nadányi Rudolf
Novocká Katarína
Očkaják Ivan
Pilarčíková Mária
Reguly Vladimír
Suchánková Blažena
Šindler Ladislav
Štecová Anna
Ťapajna Dušan
Tomaga Štefan
Vlčáková Anna
Zaťková Anna
Gajdošová Jozefa
Gombáriková Albína
Drbjak Ján
Ťapušíková Serafína

Jubilanti

55 roční

Babnič Ľuboš
Bačová Daniela
Bulla Henrich, Ing.
Bullová Viera, Bc.
Buloň Jozef
Dedinská Gabriela, Ing.
Dedinská Radka
Dedinský Ervín, Ing.
Doczyová Katarína
Dolníková Erika
Garajová Anna
Hajdúch František
Hlavička Róbert
Jurinová Marta
Kašáková Mária
Káziková Viola
Kontra Juraj, Ing.
Kormaňák Miroslav, Ing.
Kubíčková Edita
Kubošová Ľudmila
Kubošová Zuzana
Kufová Zdena
Laššák Leonard
Latka Jozef
Leginus Július
Loffayová Dagmar
Lonek Milan
Lukaščíková Marianna
Mačňáková Elena
Paulíny Ferdinand
Reguly Leonard
Reguly Milan
Rosinová Tatiana, Mgr.
Sagan Peter
Smiechová Jana
Stančíková Elena
Steňková Renáta, Ing.
Šimánek Jozef
Švec Jaroslav
Toningerová Katarína
Ujmiak Pavol
Vilčinský Jozef
Zemanová Oľga
Zrubec Marián, Ing.

60 roční

Dedinský Anton
Dedinský Jaroslav
Ďuroška Ladislav, MVDr.
Ďurošková Mária, Ing.
Ferianc Miroslav
Flonteková Zdena
Gaššo Anton
Homolová Helena, Ing.
Hrnčiarová Anna
Hulejová Štefánia
Juráková Lea
Jurči František
Kaššák Alojz
Kokavcová Viola
Korčušková Janka
Kováliková Eva
Letašiová Jarmila, PhDr. Mgr.
Medvecký Jozef
Mihál' Miroslav
Mikulajová Anna
Mikulášik Marián
Mintál Daniel
Podroužková Blanka
Raška Jaroslav, Ing.
Reguly Juraj
Regulyová Viera
Repelová Janka
Sopóciová Vlasta
Stajník Stanislav
Šroba Ivan
Taraj Eugen
Todek Zdeno
Trnková Bibiána, Ing.
Zemančíková Helena
Zubák Ľubomír
Žák Jozef
Žepiničová Viera
Žuffa Jaroslav
Žuffová Mária, Mgr.

Jubilanti

65 roční

Adamcová Júlia
Britaňáková Jolana
Cvanciger Marián
Dusa Jozef
Fartelová Zdena
Filková Oľga, PhDr.
Fučeková Mária
Jendrušáková Vlasta
Kadučáková Anna
Knižacký Jozef
Kočnerová Helena
Kořínková Oľga
Kratoň Július
Kubas Ján
Kubasová Antónia
Kuboš Ľubomír
Lamžo Miroslav, Ing.
Latková Anna
Maškarová Anna
Melko Ján
Mesároš Ľubomír
Mišík Miroslav, PhDr.
Mravec Vladimír
Nákačka Jozef
Polčicová Terézia, Mgr.
Pytel Milan
Skubeňová Ľudmila
Staňo Jaroslav, Ing.
Šurin František
Ťapajnová Alžbeta
Ulrichová Anna
Zajacová Anna, MUDr.
Zemančík Peter
Zikmund Jaroslav
Žáková Edita
Žuffová Anna
Žuffová Mária

70 roční

Bačová Mária
Bolibruchová Mária
Bušíková Mária
Ďaďová Eva
Dedinská Elena
Dedinský Cyril, MVDr.
Dedinský Ľubomír
Dekanovský Peter
Fuček Milan
Gonda Alojz
Huba Juraj
Hubová Ľudmila, Mgr.
Hučala Ján
Javorková Gabriela, MUDr.
Kamasová Vlasta
Koma Ján
Kovaľáková Marta
Kováliková Irena
Kozáčiková Mária
Laurinčík Ladislav, Ing.
Letašiová Helena
Majeríková Zdenka
Matkuľáková Marta
Mlynarčíková Ľudmila
Nákačková Ružena
Ondríková Júlia
Paškajová Valéria
Pavčo Klement
Pazúrik Daniel, Bc.
Perašín Jozef
Prišegenová Marianna
Pukaj Štefan
Staňák Dušan, Ing.
Staňáková Božena
Šangalová Eva
Ševčíková Anna
Vasek Ján
Vasek Marián
Vasekova Oľga
Vodičková Mária
Zimáni Peter, Ing.
Zimániová Mária
Zsabková Mária
Žuffová Danka
Žuffová Marta

75 roční

Babnič Ľubomír
Bačová Štefánia
Brodňanová Božena
Dulík Jozef
Ďurecová Mária, Mgr.
Horský Miroslav, Ing.
Hrabovský Július
Križanová Hyacinta
Kuloštaková Terézia
Kuráň Štefan
Labdíková Paulína
Latková Oľga
Latková Ružena
Leginusová Margita
Magurová Jarmila
Mihoková Gizela
Mikulášik Ján
Moresová Marta
Murárová Anna
Šelingová Irena
Uherová Marta
Vilčinská Anna
Vodička Juraj
Volnárová Júlia
Zvarová Anna, Mgr.

80 roční

Bobrovská Mária
Bulla Ferdinand, Ing
Cifrová Marta
Čániová Alojzia
Čierna Jozefa
Dedinská Eva
Franko Vladimír
Habo Pavol
Hlaváčiková Alžbeta, MUDr.
Hučala Jozef
Kiššová Klára
Knap Jozef
Lazár Ján
Marciňák František, Ing.
Mihok Viliam
Molitorisová Margita
Pátek Jaromír
Potašová Helena, Mgr.
Regulyová Augustína
Tomaga Eduard, Mgr.
Vasek Daniel
Vilčinská Helena
Virostko Štefan
Zembjaková Valéria
Zimáňová Antónia
Žuffa Tomáš
Žuffová Mária

85 roční

Gombáriková Albína
Kamodyová Františka
Korček Ján
Kubošová Anna
Kubošová Mária
Lešňovský Jozef
Odrobiňáková Gizela
Pastirčin Anton, Ing.
Pauer Konštantín
Smiechová Mária
Šálková Margita
Šimánková Helena
Teren Miroslav
Tomaga Tomáš
Tuka František
Záhora Ignác

90 roční

Bača Anton
Kavuliaková Terézia
Nákačková Júlia
Piknová Františka

91 roční

Dedinská Angela
Gracáková Jozefa
Regulyová Anna

92 roční

Kristofčáková Mária
Kubinec Cyril
Žuffová Štefánia

94 roční

Dedinská Margita

Blahoželáme! Prajeme len to najlepšie, veľa radosti a životného elánu.

Pozn. redakcie:
Vzhľadom na nariadenie EÚ o osobných údajoch - GDPR sa bližšie údaje k jednotlivým osobám neuvádzajú. Údaje sú prevzaté z matriky Obecného úradu Nižná. Kto chce svoje údaje, uložené na matrike, pozmeniť či doplniť, alebo si neželá byť uverejnený v Spoločenskej rubrike, nech to oznámi na Obecnom úrade – Evidencia obyvateľov.
Za prípadné nezrovnalosti redakcia nezodpovedá. Ďakujeme!

KRÍŽOVKA PRE ČITATEĽOV NIŽNIANSKYCH OZVIEN

Autor: Juraj Lukáč	úspech, česky	slovenská pálenka	iránska advokátka, aktivistka za ľudské práva	**1**	MPZ Holandska	skratka slova embryonálny	Nižnianske ozveny	spojka	**3**	zhotovoval som si tkaninu	Chaplinova manželka	Not Born Yesterday	odborné učilište	**5**
miesta určené ku zberu							značka rus. lietadiel / Ekonomické rozbory (skr.)							
dokončime balenie								ekologický autobus / Explanation Of Benefits						
mesto v Rumunsku					obec v okrese Prešov								priemer / jednotka látkového množstva	
rodinná obch. dievčenská škola					mdloba	ďobla / angl. muž. meno						materská dovolenka / motať		
V tajničke je egyptské príslovie	máme vedomosť / výbuch, ang.						šéf / zvratné zámeno				veľkoobch. cena / venoval			
udieraj			Jay-Randolph Develop. Services / Andrej Ľub					vrhli / popevok						
čakala mamu													spojila	slov. predajca bezpečnostných dverí
obchádzka							Acoustic Testing Services Limited / ypsilon					sov. armija známe cykl. preteky v Španielsku		
EČV Malaciek			prepáč z angl. / druh veľryby					Medzinárodná sústavu jednotiek / dobre, tal.			video compact disc / japonské mesto			
Nižnianske ozveny	smerujeme, mierime, cielime	Klub chov. tatr. duričov / rozjímaš (o budúcnosti)					st. zn. cigariet / nenachádzala sa			súboj dvoch / edice vydavatelství Nekupto				
nešťastie, neúspech, hovor.						smutno / predložka								
cez, po španielsky					dali / francium									Nižnianske ozveny
East district at Bern Filharm.						vírus. choroba, lat. rabies / nálet, prepad, angl.								visel na...
handra, po španielsky								kyslík / nadáva, hromží		mňa / mohol si básn.			draslík / poľovník	
malá Eta					alkohol, skr. / kosí si, básn.				2. os. slovesa byť / sever. m. meno			Literárne listy / zn. prvého uhla		
Medical Union Asketics				**4** / zn. eletrosp.							kráľ, franc. / plť. po česky			
citoslovce veselosti			koniec, anglicky / šťastie (skr.)				cudzie mužské meno					vysoké napätie / výrobné družstvo		
Pomoc: Adlo, Alev, Dsaomi, Ebadi, jitarro, pese, raid, vuelta, Brežany	príslovka (stále, naďalej)					MPZ Thajska	stále zelená drevina / chem. zn. jódu							
	2													

Vylúštenie krížovky zasielajte na **sefredaktor@nizna.sk**.
Do správy uveďte, prosím, svoje meno a adresu. Výherca obdrží od OcÚ vecnú odmenu.
Znenie krížovky z čísla 1/2020 je: „Priateľstvo je súčasť ľudského šťastia. Jan Werich.“
Výhercom sa stala: **Katarína Klimčíková** z Nižnej. **Gratulujeme!**

sefredaktor@nizna.sk www.nizna.sk **FB:** Kultúra Nižná